

VEČERNIK

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 283

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan, 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, četrtek 12. decembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din.
POSTNI ČERKOVNI RAČUN: 11.400

Cena
din 1.—

Padec Sidi el Barranija

Po angleških in tujih poročilih so Angleži zajeli v Sidi el Barraniju eno celo divizijo in štab s tremi generali — Ofenziva se nadaljuje proti Sollumu — Ofenziva de Gaulleovih čet na jugu Libije — Italijanska poročila priznavajo umik pri Sidi el Barraniju in navajajo tudi veliko moč operirajoče angleške vojske

KAHIRA, 12. dec. Ass. Press. Angleška ofenziva v Zahodni egiptski puščavi se je razvila v vojni dogodek velike važnosti. Šele sedaj je mogoče spoznati, da je to tista ofenziva, ki so jo nekateri angleški vojaški strokovnjaki že več časa napovedovali. Pripravljena je bila tako skrbno in izvedena tako nepričakovano in bliskovito, da je v dveh dneh zlomila vse italijanske sprednje položaje in premaknila fronto daleč proti zahodu. Angleške motorizirane divizije so najprej odrezale italijansko vojsko v odseku Sidi el Barranija od zaledja v Libiji s tem, da so izvršile predor do morja pri Bugbugu, nakar so napadle tudi Sidi el Barranijam in ga včeraj osvojile. Pri tem so zajele vse italijansko vojsko, kar je bilo v mestu in okolici. Število ujetnikov še ni znano, vendar trdijo, da gre za eno celo divizijo z vsem divizijskim štabom in tremi generali na čelu. Obkoljena pa so tudi še druge italijanske formacije, ki imajo malo možnosti, da bi se prebile nazaj proti Libiji. Angleška vojska pa je po padcu Sidi el Barranija in Bugbuga pričela nadaljnji pohod proti Sollumu in se napredovanje ugodno razvija. Pri tem sodeluje neprenehoma z motoriziranimi divizijami tudi angleško letalstvo, ob obali pa operira angleško vojno brodogradnja. Obema skupaj se je posrečilo uničiti več italijanskih taborišč in letališč. Napadena so bila skoraj vsa italijanska letališča in pristanišča tudi v Libiji sami.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 12. dec. CBS. Pri zavzetju Sidi el Barranija se niti še ne ve, koliko je bilo ujetnikov. Prvo poročila govore o 10.000, poznejša pa že o 16.000. Situacija drugih italijanskih divizij v okolici Sidi el Barranija je težka, misli pa se, da bo okoli 30.000 italijanskih vojakov lahko še pravočasno predrlo ter se umaknilo proti Libiji. Angleška letala so težko bombardirala italijanska taborišča, čete, dovozne kolone in letališča. Angleška mornarica pa je bombardirala Sollum. Tako po zasedbi Sidi el Barranija so angleške motorizirane čete začele prodirati v smeri proti Sollumu.

POMEN OSVOJITVE

KAHIRA, 12. dec. Reuter. Osvojitev Sidi el Barranija pomeni veliko zmago v prvi fazi angleške ofenzive v Zahodni egiptski puščavi. V službenem poročilu angleškega poveljstva se naglašja, da britske čete niso izgubile stika s sovražnikom ter mu naglo slede na umiku k zahodu. Uspeh angleških čet je rezultat strategično dobro premišljenega načrta, ki je bil izveden tako, da so Angleži napadli najprej le na desnem sovražnem boku, nato si pa krčili pot v ozadje sovražnika z istočasnim frontalnim napadom proti sovražnim postojankam v Maktili, blizu 25 km vzhodno od Sidi el Barranija. V noči od 10. na 11. decembra so tudi pomorske angleške sile močno vznemirjale sovražnika, ki se je umikal ob obali. Z ladij so obstreljevali italijanske kolone na umiku in cesto, ki vodi k Sollumu. Zaradi prirode ozemlja je težko obeležiti važnost operacij v puščavi. Število zajetih materiala in ujetnikov priča o uspehu ofenzive, usmerjene zdaj na novo fronto operacij, ki naj razžene sovražnika. Sovražni tabori so bili močno branjeni in posejani z mnogimi strojniškimi gnezdi. Ta taborišča razpolagajo z mnogimi poljskimi topovi in tanki, ki so vedno

pripravljene na napad. Za njimi je utaborjena pehota in proviant. Britske blindirane kolone so iznenadile iz več smeri ta utrjena taborišča, zlomile njih odpor in si odprle kot k morju. Odstraniti bo treba še nekatera strojniška gnezda.

DE GAULLEOVA OFENZIVA NA JUGU

KAHIRA, 12. dec. Reuter. V bojih v zahodni puščavi so tudi čete »svobodnih Francozov« genrala de Gaullea. Njegove čete so začele z akcijo tudi na jugu Libije, kjer so dosegle nekaj strateških točk.

NAVDUSENJE V GRČIJI

ATENE, 12. dec. Reuter. Angleški uspehi v severni Afriki, na meji Egipta, so bili sprejeti v grški javnosti z velikim navdušenjem. Grški tisk prinaša obširna poročila z bojišča in jih živahno komentira.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 12. dec. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je objavilo včeraj o bojih v Afriki sledeče poročilo: Dne 9. t. m. zju-

traj je devet angleških oklepni divizij napadlo naše postojanke jugovzhodno od Sidi el Barranija, ki so jih branile skupne libijske čete. Te čete so se junaško uprle, toda po nekaj urah jih je sovražnik prisilil, da so se umaknile proti Sidi el Barraniju. Ves dan 9. t. m. in včeraj so se med sovražnikovimi in našimi četami bile izredno srdite bitke. Divizija črnih srca »3. januar« in prva divizija iz Libije sta se uprli sovražnikovu napadu in prizadejale sovražniku zelo hude izgube. Tod se nadaljujejo srditi boji. V teku ene izmed teh bitk je general Maletti našel smrt na čelu svojih libijskih bataljonov. Naše letalstvo je stalno preletavalo prizorišče bojev in obsipalo sovražnikove oklepne skupine s strojniškim ognjem in z bombami.

ITALIJANI O MOČI ANGLEŠKIH ČET

RIM, 12. dec. CBS. Iz italijanskega glavnega stana v Benghasiju poročajo, da dovažajo veliko število čet na avtomobilih na fronto pri Sidi el Barraniju.

Italijansko uradno poročilo pa pravi, da je bila včerajšnja bitka izredno huda. Libijske predstraže so se v okolici Sidi el Barranija po močnem odporu zaradi angleške premoči morale umakniti. Cenj se, da imajo Angleži na tem odseku 50.000 mož, med njimi je največ avstralskih in novozelandskih čet. Verjetno imajo čez 1000 motornih prevoznih sredstev in posebne blindirane avtomobile, ki imajo brzino preko 60 km na uro v puščavskem pesku.

ZADNJE POROČILO

RIM, 12. dec. Ass. Press. Italijanska vlada je zelo rezervirana zaradi dogodkov v Afriki in daje po padcu Sidi el Barranija le kratka poročila. Italijansko poročilo javlja samo, da so do 10. decembra potopili Italijani sedem vojnih ladij in 33 trgovinskih parnikov. Italijanske zračne sile so sestrelile 667 sovražnih letal. Italijani pa pogrešajo 110 svojih letal.

V Albaniji ni večjih dogodkov

Grki poročajo, da so kljub skrajno slabemu vremenu dosegli nekaj novih pomembnih uspehov — Fronta na jugu od Palerma do Tepelelija — Italijani pravijo, da ni nobenih omembe vrednih dogodkov

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 12. decembra. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo iz Albanije: Na grškem bojišču je potekel včerajšnji dan brez omembe vrednih dogodkov.

RIM, 12. decembra. Stefani. Rimski tisk obširno komentira včeraj objavljene izgube od 11. junija do 30. novembra. Listi poudarjajo, da je uradno sporočilo jasan demanti fantastičnih vesti iz tujine. Italijanske izgube na bojiščih doslej niso bile težke.

GRŠKO POROČILO

ATENE, 12. decembra. At. ag. Poročilo vrhovnega poveljstva št. 46 se glasi: Na vseh delih fronte smo dosegli nova napredovanja, in to kljub močnemu sovražnemu odporu. Ujetih je precej sovražnih vojakov in zaplenjen je vojni material. Sovražnih letal včeraj ni bilo nad Grčijo.

HUDI BOJI NA SEVERU

ATENE, 12. decembra. CBS. Italijanske čete so na več krajih poizkušile včeraj preiti v protinapad, vendar se jim nikjer ni posrečilo doseči uspeha. Posebno hude bitke so bile v severnem sektorju. Grško topništvo obstreljuje Tepeleli, čete pa so tik pred pristaniščem Palermo. Angleška letala so težko bombardirala Valono.

ATENE, 12. decembra. CBS. Grške čete napredujejo na vsej fronti. Na severnem odseku napadajo grške čete s Krete, ki so oborožene dolgimi noži ter so znane kot posebno udarne pri napadih.

POLOZAJ FRONTE

ATENE, 12. decembra. ZPV. Veliki snežni zameti, v dolinah pa deževje z blatom, ovirajo hitrejše napredovanje Grkov v Albaniji, predvsem pa preprečujejo napade na nož. Kljub temu so grške čete dosegle nekaj novih važnih uspehov. Na

severnem in osrednjem delu fronte so ti uspehi bolj lokalnega značaja. Na južno-zahodnem odseku se pa umik Italijanov nadaljuje in so Grki dosegli že Porto Palermo. Prav tako stojijo tik pred Tepelelijem in ni izključeno, da so ga že osvojili. Od tod pripravljajo nadaljnji pohod proti Valoni. Ob Devoliju so se približali petrolejskim izvirkom. Letalskih akcij zaradi snega in dežja skoraj ni.

DAR NOVOZELANDSKIH GRKOV

WELLINGTON, 12. decembra. Reuter. Novozelandski Grki so zbrali med seboj 2418 funtov sterlingov (nad pol milijona din) ter jih poslali Metaxasu kot pomoč za nadaljevanje ofenzive.

AMERIŠKI RDEČI KRIŽ ZA GRČIJO

WASHINGTON, 12. dec. Reuter. Ameriški Rdeči križ sporoča, da bo neki grški parnik odpeljal v Grčijo potrebne odeje, zdravila in druge predmete za grško vojsko v vrednosti pol milijona dolarjev.

Zopet napad na neko angleško mesto

Po pordnevem zatišju so nemška letala v pretekli noči zopet napadla neko angleško mesto v Midlandh — Manjši napadi tudi na London in druge kraje

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 12. dec. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Zaradi neugodnih vremenskih razmer se je delovanje letal omejilo tudi 10. decembra in v noči z 10. na 11. december na oborožene ogleda. V Prinstonu smo zadeli pristaniške naprave in zanetili v njih ogenj. Zadeli smo tudi industrijske naprave v pokrajini med Folkstonom in Canterburyjem. Pred Harwiccom smo vrgli bombe na trgovinske ladje, ter jih obstreljevali z ladijskim topništvom. Daljnostrelne baterije pomorskega brodogradnje in kopenske vojske so napadle sovražnikove ladje, ki so hotele priti skozi Rokav. Te baterije so uspešno obstreljevale tudi vojaške cilje v okolici Dovra. V noči z 10. na 11. december je

nekaj sovražnikovih borbenih letal vrгло nekaj eksplozivnih in zažgalnih bomb na zasedeno pokrajino in na zahodno Nemčijo. Obstreljevali so neki otroški dom v nekem mestu jugozahodne Nemčije. Če to izznamemo in razen neznatne škode, prizadejane v nekaterih krajih te pokrajine, ni bilo nikjer nikakršne pomembne škode. Na ozemlju Nemčije sta nevarno ranjeni dve, lažje ranjena je pa ena oseba, v zasedenih krajih je pa našel smrt en otrok, dve osebi pa sta ranjeni. Protiletalska obramba je včeraj zblila dve sovražnikovi letali tipa Bristol-Blenheim. Naše letalstvo ni imelo izgub.

DANAŠNJE POROČILO

BERLIN, 12. dec. DNB. Nemške bombne eskadrilje so sinoči napadle važne vojaške cilje v srednji Angliji. Poedinosti še

niso znane.

VESTI IZ AMSTERDAMA

AMSTERDAM, 12. dec. DNB. Londonski radio je sporočil, da je bil sinoči dan v prestolnici znak za alarm. Kmalu na to je bilo čuti močno streljanje protiletalskih topov. Sovražna letala so letela tudi nad ostalimi deli Anglije.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 12. dec. CBS. Nemški bombniki so nocoj silno močno napadli neko mesto v Midlandih. Napad je bil podoben prvemu, ki so ga pred enim mesecem naredili na Coventry.

BORZA. Curih, 12. dec. Devize: Beograd 10, Pariz 8.85, London 16.05, Newyork 4.31, Milan 21.70, Berlin 172.50, Sofija 4.37 1/2, Budimpešta 85.

Drugi dan Csakijevega obiska

Včerašnje konference, avdience in sprejemi — Današnji razgovori — Poročilo o razgovorih in eventualnih pogodbah bo objavljeno danes popoldne ob 18. uri — Komentarji beograjskega tiska

BEOGRAD, 12. dec. ZPV. Kakor smo že včeraj poročali, je imel madžarski zunanji minister grof Csáky že včeraj dopoldne prvi sestanek z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem. Po tej konferenci je obiskal grof Csáky najprej ministrskega predsednika Cvetkovića, nato pa še podpredsednika dr. Mačka. Ob 12. uri je sprejel madžarskega zunanjega ministra v avdienco Nj. Vis. knez namestnik Pavle, dočim je istočasno sprejela njegovo ženo Nj. Vis. kneginja Olga. Ob 13. uri je bilo v našem zunanjem ministru kosilo na čast madžarskemu gostu in njegovemu spremstvu. Popoldne sta Cvetković in Maček vrnili Csákyju obisk v Teokarovičevi vili. Ob 18. uri sta se grof Csáky in Cincar-Marković sestala k drugemu razgovoru. Zvečer je pa priredil Nj. Vis. knez namestnik slavnostno večerjo v Belem dvoru. Danes dopoldne je

grof Csáky položil venec na grob neznanega junaka na Avali. Opoldne je bilo kosilo na madžarskem poslanstvu. Popoldne bo zaključna konferenca obeh zunanjih ministrov, nakar bosta ob 18. uri sprejela zastopnike tiska, da jima podata poročilo o rezultatu posvetovanj. Zvečer bo v Gardnem domu slovesna večerja z izmenjavo zdravic. Kakor se je izvedelo, bo naš zunanji minister Cincar-Marković v kratkem vrnil obisk s posetom Budimpešte. Jutri odpočuje grof Csáky nazaj v Budimpešto. Obseg razgovorov in eventualnih pogodb bo znan šele po uradni objavi danes popoldne.

BEOGRAD, 12. dec. AA. Obisku madžarskega zunanjega ministra posveča ves beograjski tisk glavni del svojega prostora. »Vreme« piše med drugim, da »je bivanje Csákyja v jugoslovanski prestolnici zgodovinskega pomena za na-

daljnji razvoj obeh držav. Csáky ima priliko, da stopi v osebne stike z jugoslovanskimi državniki ter razpravlja o stvareh, za katera so se že davno pripravljala tla. Včeraj in danes je minister Csáky izmenjal z jugoslovanskimi ministri glavne misli in poglede na položaj in interese, ki zanimajo obe državi. Beograjska posvetovanja so velikega pomena in njih rezultat bo v veliki meri pripomogel k razčiščenju odnošajev na tem sektorju Evrope. Vsa vprašanja, ki zadevajo tako Madžarsko kakor Jugoslavijo v sedanjem trenutku in mednarodnem položaju, so predmet prijateljskih izmenjav misli med Csákyjem in jugoslovanskimi državniki ter potekajo v najpristranejšem tonu. Prijateljstvo med Jugoslavijo in Madžarsko se bo po beograjskem obisku Csákyja še poglobilo.«

Nadaljnji odmevi Hitlerjevega govora

Komentarji v angleških in ameriških listih — V Nemčiji izjavljajo, da so v Ameriki potvorili Hitlerjev govor, da bi nahujskali ameriško javno mnenje proti Nemčiji

LONDON, 12. dec. ZPV. Angleški tisk je objavil več komentarjev zadnjega Hitlerjevega govora, v katerih ugotavlja skoraj soglasno, da je bil namenjen samo notranji propagandi v Nemčiji sami. Njegov pravi namen je bil dvigniti razpoloženje med nemškim delavstvom in sploh nemškim narodom. Na zunanje pa je bil govor izključno defenzivnega značaja, kar je izdajal neglede na besede, že sam glas. Posebno pa podčrtavajo angleški listi, da Hitler ni nikjer omenjal nemškega napada na Anglijo, pač pa je ponovno dejal, da bodo odbiti angleški poizkusi vdora na evropsko celino, ako bi se Angleži kjer koli skušali izkrcati. Kar zanima angleški tisk, je tudi dejstvo, da Hitler niti z besedico ni omenil sodelovanja z Italijo in Japonsko. Hitlerjev govor je bil zato le rezultat najnovejšega razvoja na bojiščih in celotnega položaja sploh, ki že kaže bodoči razvoj v

odločilnih fazah. Angleški listi pa objavljajo tudi izvlečke iz ameriških komentarjev. Tudi v Ameriki pravijo, da je Hitler hotel s svojim govorom vliiti poguma nemškemu delavstvu in nemškemu narodu, da je pa prav s tem napovedal še ostrejši boj z ostalim svetom. Nekatera Hitlerjeva izvajanja so v Ameriki sprejeli kot direktno naperjena proti ameriški demokraciji in USA sploh. Posebno značilno se pa zdi Američanom, da je nemško delavstvo skupaj z nemškim narodom potrebno vzpodbud s tolikimi besedami, kakor jih je porabil Hitler v svojem govoru.

BERLIN, 12. dec. DNB. Politični krogi Berlina so sprejeli z začudenjem dejstvo, da je ameriški tisk govor, ki ga je imel Hitler na industrijsko delavstvo, izpremenil in objavil besede, o katerih sploh ni govoril. Posebno velja to za neko sever-

noameriško agencijo, ki trdi, da je Hitler dejal: »Premagal bomo ves svet!« V resnici ni rabil teh besed, tudi ne njim podobnih. Hitler je v prikazovanju dveh svetov naglasil, da mora biti eden od teh poražen. Če so v tem svetu že tako postavljeni signali, da se vodi boj zlata proti delu, kapitala proti narodu, tedaj bodo delo, narod in napredek zmagali. Iz teh besed sklepajo v Ameriki na osvajanje sveta. Tudi ni Hitler trdil, da bo zlato po vojni izgubilo vrednost in da bo svet pripadal nemškemu narodu potem, ko bo ta dobil vojno. Takšno pretvarjanje resnice ima namen, nahujskati ljudi v USA proti Nemčiji in novemu redu v Evropi. Iz tega razloga je treba tudi razumeti trditve ameriškega tiska, da je Hitler napadel USA, dočim dejansko tega ni storil, ampak je izrečno naglasil, da v krog svojih razpravljanih zajema le zahodno Evropo.

Romunski zakon o militarizaciji

BUKAREŠTA, 12. decemb. DNB. Upravitelj države, general Antonescu, je podpisal zakon, na podlagi katerega lahko država odvzame vsako privatno podjetje, če se za to pokaže potreba, in ga militarizira. V tem primeru bodo vsa podjetja prišla direktno pod vojaško kontrolo in vojna sodišča. Osebe bo militarizirano. Plača in odnošaji med delodajalci ter de-

lojemalci bodo ostali isti kot prej. Vse osebe militariziranih tovarn bo moralo nositi na levi roki 10 cm širok barvni trak, ki ga bo določilo oblastvo. Vojaško kontrolo nad podjetji bo vodil generalni štab po svojih posebnih organih. Rok militarizacije bo določen po posebnem ukazu.

Sabotaža v Siriji

JERUZALEM, 12. dec. CBS. V Siriji in Libanonu, ki sta pod francoskim mandatom, je nastala prava sabotažna epidemija. Pristaši generala de Gaullea so na letališču Ryak, ki je največje vojaško letališče v Siriji, uničili več letal.

MILITARISTIČNI POUK MLADINE V SSSR

MOSKVA, 12. decembra. CBS. Moskovska »Pravda« objavlja dalekosežni načrt za militaristični pouk mladine. Sovjetska mladina bo dobila lesene puške in topove, s katerimi bo potem vežbala ter ji bo na ta način vliito zanimanje za vojaške zadeve. Ob času, ko so v krščanskih državah božične šolske počitnice, bodo prirejeni pravi manevri teh mladih izvežbanih vojakov.

STEINHARDT SPET V MOSKVI

MOSKVA, 12. dec. Reuter. Iz Stockholma se je vrnil na svoje mesto poslanik Steinhart.

FINSKA PROSI ZA POMOČ

WASHINGTON, 12. dec. DNB. Finski poslanik v Washingtonu je poslal ameriški javnosti poziv za pomoč Finski, ki ji je predvsem potrebna pšenica, sadje, zdravila, čevlji in milo. Posebno manjka denarja, da bi si ljudje nakupili najpotrebnejše za življenje.

»HELGOLAND« V NEMČIJI

RIM, 12. dec. Stefani. Nemškemu tovornemu parniku »Helgoland« se je posrečilo prethotapiti se skozi blokado in doseči Nemčijo.

GRŠKO KOSILO V KAHIRI

KAHIRA, 12. dec. Reuter. Predsednik vlade Husein paša je prisostvoval svečanemu kosilu, ki ga je njemu na čast priredil grški poslanik Dimitrij Kapsalis.

Sestanek Hitler-Mussolini-Laval?

BUKAREŠTA, 12. dec. ZPV. Lastnik lista »Curentul« poroča svoji redakciji iz Rima, da bo v kratkem sestanek med Hitlerjem, Mussolinijem in Lavalom. Daje pravi, da se je stališče Italije do Francije v zadnjem času znatno spremenilo. Italija bo ublažila svoje zahteve nasproti Franciji.

KONEC VOJNE L. 1942.

NEW YORK, 12. decembra. Reuter. Angleški veleposlanik v USA lord Lothian je izjavil, da je lahko z ameriško pomočjo vojne konec najkasneje 1. 1942.

KRITIČNO STANJE V FRANCIJI

NEW YORK, 12. dec. CBS. Gregorio Obregon, kolumbijski poslanik v Franciji, je izjavil, da ni prehrabena situacija v obeh Francijah samo resna, temveč naravnost kritična.

HARAGUČI O NEVARNOSTI VOJNE Z USA

NEW YORK, 12. dec. DNB. Kakor poročajo iz Honoluluja, je izjavil japonski general Hateurato Haraguči v razgovoru s časnikarji, da bi Zedinjene države Severne Amerike, ako bi poslale le eno samo svojo vojno ladjo v Singapur, pospešile izbruh vojne med Japonsko in USA. Haraguči se je mudil v Zedinjenih državah in se sedaj vrača na Japonsko.

BERGSON ODPSTOPI

VICHY, 12. dec. Havas. Svetovnoznani francoski filozof Henry Bergson, profesor filozofije na College de France, je odstopil.

POSOJILO ARGENTINI IN URUGVAJU
WASHINGTON, 12. dec. Ass. Press. Jesse Jones, upravitelj fonda za zunanjo posojila, je sporočil, da prejme Argentina 60 milijonov dolarjev posojila, Urugvaj pa 7.500.000 dolarjev.

POMANJKANJE PREMOGA V SIRIJI

RIM, 12. dec. ZPV. Po vesteh iz Carigrada je Anglija uvedla, da prepreči promet med Sirijo in Francijo, sistem navycerta za ves uvoz in izvoz. Zaradi tega se občuti v Siriji sedaj že zelo zlasti pomanjkanje premoga, kar povzroča motnje v železniškem prometu.

SELITEV ZLATA V USA

NEW YORK, 12. dec. DNB. Po obvestilu državnega tajništva za trgovino, je znašal uvoz zlata v tednu od 4. decembra skupno za 80.41 milijonov dolarjev, nasproti 59.58 milijonom v prejšnjem tednu. Od uvoza v preteklem tednu odpade 79.8 milijonov iz Kanade in Indije.

NESREČA V ROMUNSKEM MESTU

BUKAREŠTA, 12. dec. DNB. Ob priliki rušenja neke hiše v Gaku, ki jo je poškodoval zadnji potres, so bili zasuti trije delavci, od katerih je bil eden takoj mrtev, dočim sta ostala dva nevarno ranjena.

DRŽAVNO ORGANIZIRANJE BOLGARSKE MLADINE

SOFIJA, 12. decembra. DNB. V sobranju se je začela debata o zakonskem predlogu organizacije mladine pod državnim vodstvom. Poslanik Lenkov je dajal za zgled nemško narodno socialistično mladinsko organizacijo ter naglasil, da je zmago Nemcev treba v veliki meri pripisati nacistični vzgoji mladine.

POVODENJ V TURČIJI

CARIGRAD, 12. dec. Reuter. V evropskem delu Turčije so nastale zaradi velikega deževja močne povodnji. Del ozemlja so poplavljeni, ker se je reka Marica razlila čez bregove. Na nekaterih krajih je ogrožena tudi železniška proga. Človeških žrtev ni.

LETALSKA NESREČA V AMERIKI

MEXICO CITY, 12. dec. DNB. Ass. Press javlja iz Baldoa, da se je v coni ob Panamskem prekopu zrušilo neko ameriško lovsko letalo, ki je spremljalo pet brazilskih letal, kupljenih v USA. Brazilska letala so nadaljevala pot.

SMRTNA NESREČA KRETNICARJA

Sv. Lovrenc na Poh., 12. dec. Sinoči so premikali na postaji v Sv. Lovrencu na Pohorju tovorni vlak ob rampi zaradi tehtanja. Pri tem je prišel kretničar Ivan Pliberšek tako nesrečno med vagon in rampo, da ga je vlak podrl. Stignilo mu je prsni koš, koleša so mu pa odrezala eno roko in eno nogo. Ivan Pliberšek je bil na licu mesta mrtev.

Pogajanja o Falklandskih otokih

BUENOS AIRES, 12. dec. DNB. »Noticias Graficas« prinašajo vest, da je argentinska vlada izkoristila bivanje angleške trgovinske delegacije z lordom Wellingtonom na čelu za pogajanja o odstopitvi Malvinenskih (Falklandskih) otokov na jugu Južne Amerike Argentini. Izročitev naj bi se izvedla brez posebnih pogojev. Argentina bi v zameno

eventualno pristala, da ostanejo otoki v angleški posesti do konca sedanje vojne. Obstaja tudi predlog, da bi Angleži še potem obdržali na otokih svoje straže. Argentina bi postala suvereni lastnik otokov, a 50 let bi plačevala Angležem določeno odškodnino zanje. Uradni krogi o tem predlogu še molče.

Siamsko vojno poročilo

LONDON, 12. dec. Reuter. Iz Singapura javljajo, da je tamkajšnji konzulat Siam izdal naslednje sporočilo: V ponedeljek okrog 5. ure so francoska letala vrgla okoli 10 bomb na siamsko ozemlje. Siamska letala so sestrelila en francoski bombnik. Istega dne ob 7.35 sta dva francoska letalca ponovila na-

pad na Siam. Bila sta pregnana. Francoska artilerija je obstreljevala Amphut in izstrelila okoli 100 granat. Poškodovanih je več poslopij. Siamska letala so bombardirala položaje francoskih baterij. Bilo je tudi več drugih, manj pomembnih spopadov ob meji.

ANGLIJA NE PRIZNAVA MONAKOVSKIH MEJA

LONDON, 12. decembra. Reuter. V Londonu je bil sestanek češkoslovaškega narodnega odbora pod predsedstvom doktorja Beneša. Izjavil je, da je dobil od angleške vlade uradno noto, da Velika Britanija ne priznava več monakovskih meja češkoslovaške republike.

SKRB ZA PREHRANO V ŠVICI

BERN, 12. dec. DNB. Zvezni svet je razpravljal o predlogu svetnika Stampflija glede povečanja vse razpoložljive zemlje za obdelavo, da se zagotovi prehrana prebivalstva v prihodnjem letu. Pomladi bo zasejanih 50.000 ha zemlje več, kakor jo je bilo doslej. V tovarne in na polja bo poslanih mnogo brezposelnih.

Ob pravem času se je pomirila Jugoslavija

Postalo bo vsem jasno, kako velikega pomena je bilo, da težki mednarodni dogodki niso doleteli dr. Mačka na njegovem posestvu v Kupincu, nego v zajedniški vladi v Beogradu

Med mnogimi sumničeni v državi je bilo posebno ono, da Hrvati nočejo Jugoslavije, da komaj čakajo prilike, da se ločijo od nje. Država da se mora zato z vsemi sredstvi braniti pred Hrvati. Tako je nastala borba, ki je rušila temelje države, v katero so nekdanj toliko upali Hrvati, kakor Srbi. Če je kdo trdil, da smo dva naroda, že je drugi videl v tem separatistične težnje. Nasprotno so v drugem taboru postavili tezo enega naroda samo zato, da so laže druge tlačili.

V tej zapeljani borbi se je čul tudi glas razuma, da ni skupnega življenja brez vzajemnega sporazuma. Toda, ta glas je zadržalo vpitje, da v enem narodu ne more biti beseda o sporazumu. Dolgo časa je bilo treba, da je glas razuma prevladal in da je politika države krenila na edino pravo pot sporazumevanja. Storjeno je to bilo vprav v poslednjem trenutku, tik pred novo evropsko vojno...

Politika sporazuma, čeprav se še ne izvaja v polnem obsegu in ima še nedostatke pomanjkljivosti, že s samim obstojem solidarnosti dokazuje, da je naš državi le po tej poti mogoče obvladati vse preizkušnje na zunaj. Meje Jugoslavije so prav tako ene za Srbe, kakor za Hrvate, branili jih bodo prav tako Hrvati, kakor Srbi. Spet se je pokazalo kot

točno pravilo, da je zadržanje drugih proti meni v mnogem odvisno od mojega zadržanja do drugih. Kakor hitro je država izpremenila svoje stališče proti Hrvatom, so tudi ti izpremenili svoje zadržanje do nje.

Mnogi morda še ne vidijo pravega pomena tega dejstva. Toda, tudi njim bo nekega dne postalo jasno, kako velikega

pomena je bilo, da težki mednarodni dogodki niso doleteli dr. Mačka na njegovem posestvu v Kupincu, nego v zajedniški vladi v Beogradu in da so v trenutku, ko se postavlja vprašanje obrambe Jugoslavije, na njenem braniku i Srbi i Hrvati, tam kakor tu, povsod, kjer bo sovražnik grozil, ugotavlja beograjski »Napred«.

Pomembno slavlje med novinarji

Izročitev zastave madžarskim kolegom, ki jim je bila namenjena že pred svetovno vojno

Na čast madžarskim novinarjem, ki so dospeli z ministrom Csákyjem v Beograd, je priredil predsednik Novinarskega združenja Jugoslavije, Andro Milosavljević svečan obed. V pozdravnem govoru je Milosavljević naglasil stike, ki so jih imeli novinarji obeh držav že pred svetovno vojno. Srbsko novinarsko društvo je nameravalo tedaj izročiti madžarskim kolegom v zlatu vezeno trobojnico ob obisku Srbije. Vojna je to svečano izročitev zastave preprečila, zato izroča trobojnico madžarskim kolegom zdaj, ob slovesni priliki obiska grofa Csákyja v Beogradu.

Predsednik madžarskih novinarjev,

Barosy Kolosvar se je zahvalil za izkazano gostoljubje in pozornost ter naglasil, da prihaja s tovariši v Beograd, da pokaže razpoloženje vsega madžarskega naroda. Oba naroda se morata boriti za ideale mira. Prepričan je, da se bo iskreno prijateljstvo obeh narodov še poglobilo. Nadeja se, da bo skoro lahko pozdravil jugoslovanske kolege v Budimpešti.

Upravitelj Madžarske, Horthy, je odlikoval predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Korošca z madžarsko krono I. stopnje.

General Cabiati o bojih v Albaniji

Vojaški strokovnjak general Cabiati pravi, da »je grško napredovanje v Albaniji uspešno ustavljeno. Angleško letalstvo je bilo že v prvih 24 urah na strani Grkov v akciji. V Albaniji in južni Italiji so Angleži poškodovali italijanske aerodrome, luke za izkrcavanje in vkrčavanje vojaštva ter ovirali prevoz črt preko Jadrana. Sodelovanje angleškega letalstva v grški vojski je bilo ogromnega pomena. Pod zaščito angleškega letalstva je mogla Grčija izvesti varno mobilizacijo in poslati čete na določena mesta. Italija se je znašla nasproti angleškim silam, ki so izkoristile Grčijo

kot sektor za operacije proti Apeninskemu polotoku. Moramo računati s tem, da imamo pred seboj enega sovražnika, pa naj bo pod grško, angleško ali avstralsko uniformo. Angleži dajejo Grkom letala, topove, strelivo, protitankovske in protiletalske baterije. Torpedovke in podmornice, ki operirajo ob grški obali, so tudi angleške, mine v grških vodah so položili Angleži.« Cabiati se nadeja, da »Angleži zaradi poostrenih zračnih napadov doma ne bodo mogli več pošiljati pomoči Grkom, dočim bodo italijanske čete okrepljene in vedno v stanu strateške ofenzive«.

Gusarski triki skrivnostne križarke

Po nemški tihotapski križarki na južnem Atlantiku poškodovana pomožna angleška križarka »Carnarvon Castle« je zapustila montevidejsko luko. Zdej poroča kapitan britskega parnika »Harby«, da ima nemška pomožna križarka od 12.000 do 14.000 ton, šest topov ter velike zaloge min, streliva in živil.

Ladja »Harby« je bila v aprilu letos napadena po skrivnostni nemški križar-

ki, ki je imela tedaj razvito švedsko zastavo. Srečanje se je primerilo blizu Bermudov. Nemci so posadko »Harbya« zajeli, 64 dni so ostali Angleži na krovu zmagovalca. Konec junija je nemška križarka ugrabila angleški parnik »Tropic Sea« in ga vlekla s seboj. Štiri tedne kasneje je obe ladji presenetil angleški rušilec. Ladjo »Tropic Sea«, na katero je bila vkrcana tudi posadka »Harbya«,

Kultura

Otvoritev razstave kluba »Brazde«

V torek ob 20. uri je bila v veliki dvorani Narodnega doma slovesna otvoritev letošnje jesenske razstave članov »Brazde«, našega mariborskega kluba likovnih umetnikov. K otvoritvi so se zbrali poleg zastopnikov oblasti, šol in društev tudi mnogoštevilni ljubitelji likovne umetnosti, katere je v nagovoru pozdravil predsednik Umetniškega kluba g. dr.

Makso Šnuderl, poudarjajoč pomen dela naših umetnikov in pozivajoč našo javnost, da podpre to delo z obiskom razstave in nakupom umetnin. Razstava, o kateri bomo še podrobneje poročali, je ena najboljših, kar so nam jih doslej pripravili naši domači mojstri. Odprta bo do božiča.

Ob 40 letnici smrti Oscarja Wildea

Pred dnevi so se Irca in Angleži spominjali 40-letnice smrti pisatelja Oscarja Wildea. Wilde se je rodil 15. oktobra l. 1866. v Dublinu. Njegov oče je bil znan zdravnik, mati pa je bila pesnica. Živel je izmenoma v Londonu in Parizu. Preziral je »meščansko moraloe in prišel navzkriž s postavo, da je preživel dve leti v ječi. Po tem dogodku je družba Wildea prezirala do smrti. Umrl je v bedi in zapuščenosti 30. novembra l. 1900. v Parizu.

V svojem slovesnem delovanju je sledil epikurejcu in impresionistu Walterju Paterju ter francoskim parnasovcem in simbolistom. Z veliko spretnostjo se je uveljavljal v vseh pesniških vrstah. Zaslovel je s svojimi duhovitimi dramami, polnimi paradoksov, in veljal za najmočnejšega dramatika svojega časa. Med njegova najbolj znana gledališka dela spadajo: »Bunbury«, »Lady Windermere«, »Idealni soprog«, »Salome« i. dr. Enodejansko tragedijo »Salome« je Wilde napisal v francosčini in šele njegov prijatelj, lord Alfred Douglas, jo je prevedel v angleščino, kot opero jo je pa uglasbil Richard Strauß.

V pozni estetici je napisal umetniški roman

»Slika Doriana Gray«. V ječi je pa napisal svoje najmočnejše stvari: »Balade iz ječe Readinga« in »De profundis«.

V slovenščino so prevedena sledeča njegova dela: »Duh v Centervilleu«, »Pravljice« v dveh izdajah, »Slika Doriana Gray« in drama »Lady Windermere«. Pred nekaj leti smo videli v našem gledališču tudi »Idealnega soproga«.

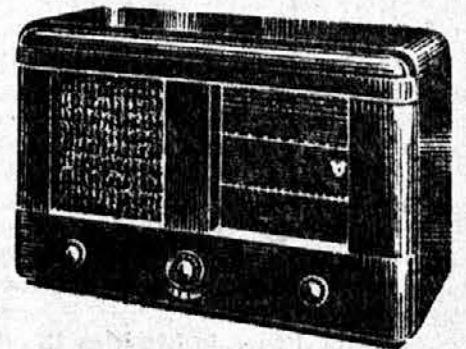
M. Dr.

k Prešernova proslava v Mariboru. Dne 19. l. m. bo proslavil Maribor 140 letnico rojstva našega pesniškega velikana Franceta Prešerna. Proslavo priredi Umetniški klub v zvezi z Narodnim gledališčem. Na programu proslave so: slavnostni spominjski govori, recitacije in nastopi pevcev-solistov in zborov, ki bodo peli uglasbene Prešernove pesmi.

k Razstava Zet-Primožič. V mali dvorani Sokolskega doma razstavljata od nedelje svoje slike učitelj Zet in magistratni uradnik Primožič. Razstavo je otvoril v nedeljo dopoldne prof. Lojze Bizjak.

Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa. Za sodoben dom si izbere

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION RADIO 150

RADIO d. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, LJUBLJANA, Delmatinova ulica 13
ANTON BREMEC, CELJE, Miklošičeva ulica 2
L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška cesta 11

so rešili, dočim je nemška križarka ušla. Kapitan »Harbya« pripoveduje, kako spretni manevrov se poslužujejo Nemci pri gusarjenju po Atlantiku. Večkrat so prebarvali ladio in izpremenili njene oznake ter zastave, predvsem so postavili zdaj več, zdaj manj dimnikov, ki so bili enkrat visoki in vitki, drugič spet široki in nizki.

Drva in petrolej kupujejo sovjeti v Romuniji. V Konstanco je dospel pomočnik ljudskega komisarja za zunanjo trgovino, Gerasimov. Pogajal se bo za odkup onih količin drv, ki so jih svojčas naročili Angleži, ne pa plačali in odpeljali. Sovjeti bodo kupili 1000 vagonov drv za Besarabijo. Prav tako bodo naročili večje količine romunskega petroleja za kraje v južnozahodni Rusiji.

Zrtve zračnih napadov v Egiptu so terjale doslej 155 ubitih in 425 ranjenih civilistov. Razdejanih je 97, poškodovanih 102 hiši.

Na Madžarskem biva več tisoč Bolgarov, večinoma vrtnarjev. Imajo svoje šole z bolgarskim učnim jezikom. Od doma dobivajo nemoteno svoje liste in knjige. Madžarska kupuje najdražje sorte bolgarskega tobaka, je dejal v sobranju vladni poslanec Lipanovski.

Nemški zračni napadi na Anglijo imajo namen, da to zimo izženejo iz vseh industrijskih tovarn delavce. Od uspeha te akcije je tudi odvisen poizkus nemškega vpada na otok, pišejo »Stockholms Tidningene«.

Če se USA odločijo za vojno, bo ta korak posledica dobro premišljene dejanja in v korist ameriškega naroda, ne pa v dobiček kakršni koli skupini sebičnih poedincev, je dejal predsednik ameriškega jeklenega trusta, Irving.

Nemški kapital narašča v Romuniji. Izmed 81 društev, ki so bila ustanovljena letos, je 12 z nemškim, 2 z italijanskim in 1 z madžarskim kapitalom. Nemci so angažirani največ pri izvoznih in uvoznih trdkah ter v metalurški industriji.

Bitka pri Sardiniji, peto srečanje z Angleži

Londonke »Times« pišejo v zvezi z bitko pri Sardiniji, da je to bilo peto srečanje med vojnima mornaricama Italije in Velike Britanije v Sredozemskem morju.

Ob prvem srečanju dne 9. julija letos so angleške vojne ladje angažirale italijanske edinice na veliko razdaljo ter jih zasledovale do obale. Ob tej priliki je bila torpedirana italijanska križarka.

Dne 15. julija je v operacijah na Sredozemskem morju srečala avstralska križarka »Sydney« italijansko križarko »Bartolomeo Coleoni« in jo potopila.

V oktobru je britski brod »Kimberley« potopil italijanski rušilec »Francesco Nullo«. Za tem so angleška letala napadla italijanske vojne ladje v Tarentu. Zadnje srečanje je bilo pod rtom Teulade na Sardiniji.

Gospodarske vesti

Nova uredba o ljudskem kruhu

Po 1. I. 1941 dobimo kruh iz 70% pšenične in 30% koruzne moke

Ministrski svet je predpisal novo uredbo o mletju, ki uvaja po 1. I. 1941 novi ljudski kruh iz pšenične in koruzne moke. Na merodajnih mestih opravičujejo novo uredbo s potrebo, da se zašigura ljudstvu kruh do nove žetve. Po mnenju strokovnjakov obstajajo še precejšnje zaloge pšenice, vendar je nastalo posebno po večjih mestih pomanjkanje pšenice in pšenične moke in to zaradi neurejenih razmer na trgu. Če bi mesli kruh še naprej po dosedanjem načinu, zaloge pšenice, po mnenju merodajnih strokovnjakov, ne bi zadostovale do nove žetve. Po njihovem mnenju je novi kruh tudi prav dober ter v tehničnem oziru ne predstavlja nikakih težav.

Uredba sama uvaja od 1. januarja 1941 novi ljudski kruh iz 70% pšenične enotne moke in 30% koruzne moke. Pšenico bodo od 15. dec. 1940 mleli tako, da od 100 kilogramov pšenice 75 kg hektolitrske teže dobijo 85 kg enotne presejane moke. Pšenica mora biti uradno pripravljena. Tako se nadejajo doseči kvalitetnejšo moko, kot je bila dosedanja, ker od nove moke več ne bodo odvzeli bele. Po novi uredbi imata država in banovina Hrvatska monopol nad mletjem bele moke in bodo vsi mlinci v državi mleli le 85% enotno moko. Samo nekaj mlinov bo v državi in banovinski eksploataciji mlelo belo moko za bolnišnice in druge potrebe. V novem ljudskem kruhu se sme zamenjati polovica pšenične moke tudi z rženo, koruzna moka pa do dve tretjini s krompirjem.

Pšenično in koruzno moko bodo po določbah nove uredbe in pod nadzorstvom oblastvenih organov mešali peki sami. Kruh bodo prodajali še istega dne, kot je bil pečen.

Ceno novemu ljudskemu kruhu bodo določila šele upravna oblastva po navodilih urada za kontrolo cen. Po navodilih, ki opozarjajo na podražitev koruze, pšenice in večjih režijskih stroškov pekov, lahko pričakujemo, da bo novi kruh nekoliko dražji, verjetno pol din pri kilogramu pečenega kruha. Od uvedbe novega kruha pričakujejo na merodajnih mestih, da bodo prihranili 37 tisoč vagonov pšenice, kar naj bi bilo dovolj do nove žetve. Letošnja žetev pšenice pa je po istih cenitvah manjša od povprečne za približno 70 tisoč vagonov.

V roku treh dni potem, ko postane ta uredba veljavna, morajo vsi mlinci, tovarne testenin in trgovci na veliko prijaviti splošni upravni oblasti 1. stopnje svoje zaloge bele in koruzne moke, proizvode in

izdelke po določbah čl. 5 uredbe za prekrbo prebivalstva in vojske s kruhom. Vse te prijave bodo oblasti dostavile ravnateljstvu za proučevanje in organizacijo kmetijstva za prehrano v Beogradu oziroma pooblaščenemu gospodarskemu delničnemu društvu banovine Hrvatske v Zagrebu. Promet z belo in koruzno moko, ki se zateče na dan stopanja te uredbe v veljavo, ki je urejen do uvedbe novega mletja, ostane svoboden za mlince, tovarne testenin in trgovce na veli-

ko, da vsakega 1. in 15. v mesecu prijavi imenovanim oblastem vse spremembe v zalogah, ki so nastale s predelovanjem, prodajo ali nakupom, kakor tudi, da označijo osebe, katerim so moko oziroma močnate proizvode prodale oziroma kupile.

Od dneva, ko postane uredba veljavna, do 1. I. 1941, se lahko izroči v promet tako narodni kruh, kakor tudi kruh iz pšenice, enotne pšenične moke s koruzno oziroma rženo moko in krompirjem.

Povečanje kontrole nad tujim kapitalom

Devizno ravnateljstvo Narodne banke sporoča, da se po sklepu finančnega ministra razširi nadzorstvo nad udeležbo tujega kapitala v vseh gospodarskih podjetjih pri nas, poleg dosedanje kontrole nad delničskimi družbami. Vsa domača podjetja morajo poslati podatke po posebnih obrazcih najpozneje do 1. I. 1941 deviznemu ravnateljstvu. Obrazci bodo na razpolago pri Narodni banki in njenih podružnicah. Med drugimi določili je treba navesti za tuje lastnike tudi način, kako so pripeljali glavnicu v državo in kdaj, kako se je ravnalo z morebitnimi tvoženimi devizami, koliko je v zadnjih

petih letih pripadlo dobička domačim in koliko tujezemskim lastnikom, kako se je ravnalo z dobičkom, ki so ga prejeli tujezemci. Vse izpremembe glede višine deležev tujezemskih lastnikov se morajo takoj po nastanku prijaviti deviznemu ravnateljstvu, prav tako pa tudi ne smejo izvršiti nobene izpremembe v tujem lastništvu niti kako izplačilo tujim lastnikom brez poprejšnjega dovoljenja deviznega ravnateljstva. Prošnje za izplačila kakršne koli vrste se sploh ne bodo reševale, če podjetje ne bi predložilo vseh zahtevanih podatkov.

Za špekulante na Finskem — robija

Že med vojno s Sovjetsko zvezo je vlada na Finskem sprejela vrsto ukrepov o kontroli nad cenami in racioniranju konsuma življenjskih potrebščin. Ker pa je bilo pomanjkanje teh sredstev vedno večje, je zavzela špekulacija kljub sprejetim ukrepom tak obseg, da je bila vla-

da prisiljena izdati nov zakon, ki je kazni precej poostril. Odslej bodo kaznovali težje prestopke predpisov o nadzorstvu nad cenami in racioniranju z robijo do dveh let ali v obremenilnih okoliščinah tudi do tri leta. Denarne globe bodo delili samo tedaj, če so bile okoliščine prav posebno olajševalne in če dejanje ni bilo storjeno že ponovno. Poleg robije se lahko naložijo tudi denarne kazni v trikratni višini prigoljufanega dobička.

Uredba o povrnitvi vojne škode v Holandiji je bila sprejeta te dni ter določa odškodnino za vso škodo, ki ne presega 50.000 gldinarjev, za škodo čez 50.000 pa znaša odškodnina 90%. Škoda, povzročena na pohištvo, bo popolnoma povrnjena. Izplačane vso te se morajo uporabiti za gradnjo hiš, poškodovanih tovarn, za nabave novih naprav itd. Vsi gradbeni načrti morajo biti predloženi posebnemu generalnemu pooblaščenju. Vse odškodnine se bodo financirale iz splošnih državnih sredstev in le če to ne bo zadostovalo, tudi na račun zasebnega kapitala.

Podržavljeni so vsi židovski rečni parniki v Romuniji. Lastniki jih morajo prijaviti enomesečnem roku državnemu podsekretariatu za mornarico, drugače bodo podržavljeni brez odškodnine.

Zbiranje uporabljenega olja za mazanje, ki je predpisano že od začetka letošnjega leta, je dalo dobre rezultate. Še pred uvedbo za kona je bilo zbrane uporabljenega olja v vrednosti 10 milijonov lir. Zato pričakujejo, da bo po končanem organiziranem zbiranju količina še mnogo večja.

Zaposlenost v septembru

Po podatkih SUZORja je bilo njegovih zavarovancev v septembru 782.532 in je od avgusta napredovalo za 20.933, od lanskega septembra pa 55.783. V septembru je torej zaznamovano doslej najvišje število zavarovancev. Največji absolutni napredek zaposlenosti je bil od lanskega leta pri gradbi železnic, cest in vodnih zgradb (+21.432), pri visokih gradbah (+9706), v gozdno žagarski industriji (+7758), v kovinski in strojni (+6862) itd. Procentualno je najbolj napredovala zaposlenost v poljedelstvu (za 49,95% ali 1983 del.) ter v tobačni industriji (22,16%

Splošne upravne oblasti 1. stopnje bodo odredile z ozirom na velikost krajevnih zalog, kako dolgo se bo mogla z izjemo od predpisov te uredbe prodajati krušna moka (70%) in peči iz nje kruh. Te oblasti bodo prav tako določile tudi cene takemu kruhu.

Nova uredba o mletju žita in peki kruha je stopila v veljavo 11. t. m. Ceno enotne moke na veliko in na malo, kot tudi cene otrobov in navadne nepresejane moke, določa upravna oblast 2. stopnje. Cene bele in črne moke, zmlete v pooblaščenih mlinih, določa trgovinski minister odnosno hrvatski ban. Splošna upravna oblast 1. stopnje lahko dovoli tudi peko kruha iz bele moke v določeni količini za potrebe bolnikov in bolnišnic, določa pa temu kruhu tudi cene.

Nove plasti premoga v Zagorju so odkrili pri kopanju jarkov meter globoko pod pečeno zemljo. Pa tudi po 680 m rovu v Podstrani so prišli rudarji do novih premogovnih plasti pod hribom Malovrhom.

Podržavljene petrolejske družbe v Romuniji bodo prejete odškodnino v obveznicah, ki bodo amortizirane v 25. letih z 3%. Tako je vsaj sporočila ameriška Standard Oil Comp.

Pomanjkanje avtomobilskih gum povzroča mnogo skrbi tudi na Madžarskem. Celo najstrožje omejevanje pri uporabi sedanjih rezerv gume ne bi bilo v stanju kriti velike potrebe, saj ima Madžarska 55.000 avtomobilov.

Turška zunanja trgovina se v oktobru letošnjega leta ni razvijala ugodno v primeri z istim razdobjem lanskega leta. Izvoz je znašal 24.752 ton v vrednosti 6,4 milijona funtov, uvoz pa 19.442 ton v vrednosti 3,9 milijona funtov. Skupno je bilo v oktobru uvoženih in izvoženih 68.896 ton oziroma 15,5 milijona funtov manj kot v oktobru lanskega leta. V desetih mesecih je bilo izvoženih 535.908 ton v vrednosti 88,5 milijona, uvoženih pa 295.591 ton v vrednosti 58 milijonov funtov. Skupno je bil uvoz in izvoz letos v prvih desetih mesecih za 524.973 tone ali 63,4 milijona funtov manjši kot v istem razdobju lanskega leta.

Proizvodnja zlata v italijanski vzhodni Afriki teče kljub vojni normalno. V oktobru je znašala 48 kg, kar pomeni rekord v letošnjem letu. Platine pa so pridobili v oktobru 18 kg.

BUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

58

— Vse kosti mi polomim, — je dejal ogorčeno. — Pokažem mu, kaj se pravi stikati za mojo ženo! Saj bi lahko vedel, da je vse to njegovo delo! Zdaj razumem, zakaj me Kristina odbija. Zaradi Ketteringa seveda! Proti meni jo je nahujskal. On in Horacij sta me vedno tako sramotno podcenjevala. Prav zares, nazkazil mi bom njegov lepi obraz, jaz mu... — Jimmy je bil čedalje bolj razdražen.

Sangster ga je prijel pod roko.

— Prijatelj, nikar se ne prenašli. Na tem vendar ni nič hudega, če je šla tvoja žena z gospodom Ketteringom na kosilo. Dokler stvari ne poznaš, je nimaš pravice sumničati.

— Oba se mi rogata. Dogovorila sta se. Kristina si seveda misli, da je on več ko jaz. Saj bi sicer ne šla z njim, — je besnel Jimmy dalje.

Sangster ga je gledal in skomigal z rameni. Z neke plati mu je bilo kar všeč, da je Jimmy tako strašno ljubosumen zakonski mož.

Jimmy se je hipoma ustavil in se obrnil k njemu.

— Tj se zabavaš, kajne? Na tihem se mi rogaš. Zdi se ti, da se mi pravično

vrača. Prav je tako. Toda povem ti, da tega ne prenesem, nočem in nočem...

Da, te besede so bile nekoliko nezrele, toda Sangster je le sprevidel, da iz Jimmyja ne govori zgolj ljubosumnost, ampak resnična bolelost.

— Prijatelj, pojdi, stopiva v restavracijo in nekaj izpivaj. V grlu imam pravo sušo. A tudi kosila še nisva.

Jimmy se je slednjič le dal pogovoriti. Toda dolgo ni strpel v restavraciji, ampak se je hotel na vsak način vrniti v hotel, kjer je stanovala Kristina.

Ko sta se vrnila v hotel, je jel podrobno spraševati vratarja, če sta znabit Kristina in Kettering odšla peš, kam da sta šla in podobno. Vrtar mu je povedal, da sta se odpeljala z avtomobilom.

— Torej z avtomobilom? Govorite dalje! Znabit celo veste, kam? V katero smer?

— Da, gospod. Če se ne motim, mi je dotični gospod naročil, naj velim šoferju v Euston.

— V Euston! — sta oba hkrati vzkliknila in se spogledala.

— Da, gospod, v Euston. Spominjam se celo, da je gospod vzel šoferju, naj

vozi kar najbolj hitro more.

Jimmy je samo strmel in ni vedel, kaj naj reče. Sangster ga je prijel pod roko.

— Hvala vam, hvala, — je rekel vratarju in odpeljal Jimmyja.

Poklical je šoferja in velel na Jimmyjevo stanovanje. Sicer pa ni mogel Jimmyju reči besede. Jimmy je sedel kot na pol onesveščen, z zaprtimi očmi.

— Misliš, da me je torej le zapustila? — ga je drhteče vprašal.

Sangster je odločno zamahnil z roko.

— Ne, prav gotovo ne!

Jimmy se je bolešno nasmehnil.

— Da, storila je to, — je dejal, — vem, da je odšla. Prav se mi je zgodilo, zaslužil sem si. Zdaj bo Kristina lahko vesela, kajti z obrestmi vred mi je prav vse vrnila.

Jimmy doslej v svojem življenju še ni tako trpel. Zdelo se mu je, kot bi mu nekdo potisnil nož v srce. Ne, onega večera, ko ga je Cynthia Farrowa odslovila, ni tako strašno trpel. Takrat je bil ranjen njegov ponos, tokrat srce. In prav zdaj, ko je tako jasno spoznal, da ljubi malo Kristino bolj kot katero koli drugo ženo na svetu! Prav zdaj jo je izgubil.

— Ne, tako krute usode si nisem zaslužil, — je protestiral v svoji duši.

Samega sebe je preklinjal. Misel o sreči, ki bi jo bil z lahkoto dosegel, ga je gnala v obup. V svoji nemoči si je grizel ustnice. Ko sta prišla v njegovo stanovanje, je malomarno odvrgl suknič in klobuk in kot blazen hodil po sobi gori in doli. Življenje se mu je zagnusilo.

Ta hip si ni mogel narediti jasne podobe, kako bo preživel leta, ki ga v življenju še čakajo. Malone da je pozabil, da pride danes zvečer Horacij. Zdaj je že vseeno, četudi mu Horacij ukine letni prispevek. Vse njegove misli so se zdaj zgrinjale okoli Kristine. Ko bi mogel še enkrat preživeti one dni, ko je bila ob njem Kristina, polna ljubezni in zaupanja. Da, to je bilo mimo, sreča se je izgubila kakor tanek curek vode, ki se požene kvišku pa pade spet na tla in se razbije na tisoč kapljic.

Prišel je nekdo drugi in pobral zaklad, ki ga je Jimmy zavrzel. Jimmy pa je kot pobesnel meril sobo gori in doli in glasno stokal.

Sangster se je delal, kot bi čital. Preobračal je strani, ne da bi prebral vrstico. Tudi on je bil na svoj način nesrečen. Ketteringa sicer ni poznal, toda zdelo se mu je, da mora biti mož močne osebnosti, ki je brez težav osvojila Kristino. Neznosna mu je bila misel, da bi bila Kristina zares za vselej izgubljena. Ne, saj ni mogel verjeti, da bi tako do tal ugasnila Kristinina ljubezen za Jimmyja.

Jimmy je pristopil k njemu.

— Telefoniraj, prijatelj, — ga je prosil. — Namesto mene telefoniraj v hotel. Morda se je že vrnila... Četudi je stvar izgubljena...

Sangster je položil Jimmyju roko na ramo.

(Dalje.)

Novice

Nezaposlenost šolane mladine v Prekmurju

O brezposelnosti prekmurske inteligentne mladine se premalo govori. Vzrok tiči gotovo v bojzani pred posledicami, ki so svojčas kruto zadele slehernega, ki se je upal govoriti o tem vprašanju. Po dvajsetih letih se je kader našega intelektualstva silno povečal. Povečal se je predvsem zaradi prenaseljenosti naselij, kjer primanjkuje zemlje in zdrave gospodarske podlage. Prekmurski kmet, ki na svoji zemlji ni mogel utrditi potomstva, ga je v novi osvobojeni državi poslal v šole. In to romanje z dežele v šolo se vrsti že dvajset let, kar je povzročilo silni porast intelektualstva. Danes, ko je število šolane mladine presešlo normalno število, se nam stavlja spet novo vprašanje, namreč zaposlitev naše brezposelne mladine.

Na splošno stvar ni tako enostavna, vendar v Prekmurju tudi to vprašanje ni nerešljivo. Treba se je samo ozreti po uradih in drugih ustanovah, kjer se nam nudi prav čudna slika o zaposlenosti in stanju našega uradniškega življa. Res je sicer, da stanje uradništva ni bogve kako rožnato, vendar so stvari, katere bi socialno čuteči ljudje morali slej ko prej likvidirati. V Soboti je že skoraj redki slučaj, da bi v zakonu bil samo mož zaposlen. In še zanimivejše je dejstvo, da so zaposleni obojestransko prav taki, od

katerih življenjsko stanje tega ne terja. Takih slučajev je danes več ko preveč in bi se delodajalci morali končno spomniti, da to ne odgovarja zahtevam ljudstva, niti socialnim zahtevam današnjega časa. Ako upoštevamo, koliko revnih sinov prekmurske zemlje je stradalo pri knjigah v naših kulturnih središčih, v veri, da bodo nekoč v korist svojemu narodu,

sedaj pa tavajo brezposelni po ulicah, potem naj se ne zdi nikomur čudno, če se Prekmurje še vedno ni povzpelo do tiste višine v narodnostnem in kulturnem življenju, kolikor bi se moglo. Nujno potrebno je, da se mladi prekmurski generaciji nudi dostojno življenje, kajti na njihovih ramenih sloni in bo slonela prekmurska bodočnost. -ko

Snežni zameti na cesti Slov. Bistrica - Konjice

Muhasta priroda ni bila povsod enako radodarna s snegom. Včeraj dopoldne je pričelo snežiti v večjem delu Slovenije, iz Slovenjgradca pa nam poročajo, da tam do poldneva sploh ni snežilo. Mnogo snega pa je zapadlo v celjski kotlini in Savinjski dolini. Veliki zameti pa so bili med Slovensko Bistrico in Konjicami, dočim je padlo v Mariboru in okolici le nekaj centimetrov snega. Šoferji, ki se zjutraj niso nadejali nič slabega, so nalleteli na klancih ceste Maribor—Celje na izredno hude ovire. Na cesti je bilo do pol metra snega, ki je do večera zmrznil. Več avtomobilov je ali obtičalo v snegu ali pa se tako pokvarilo, da niso mogli naprej. Morali so jih naložiti na tovrstne avtomobile in jih na ta način spraviti do

prvega mehanika. Izredne težave je imel šofer mestnega avtobusa, ki se je zvečer vračal iz Celja v Maribor. Na najhujšem klancu pri Prelogah je zaradi zmrzlega snega zdrčal avtobus nekaj metrov nazaj in le izredni duhaprisotnosti šoferja g. Žagarja ter njegovi sposobnosti se imajo potniki zahvaliti, da ni prišlo do hujše nesreče. Z nadčloveškimi napori je šofer s pomočjo potnikov po poldrugournem delu spravil ogromno nad 7000 kg težko vozilo na vrh klanca. Ob tej priliki naj poudarjamo potrebo takojšnje intervencije cestarjev, ki naj nevarne s snegom zametene klanke takoj pogramozijo, ker bo sicer večkrat prišlo do nesreč na omenjeni progii.

Epidemija gripe po vsej državi

Iz mnogih krajev naše države prihajajo poročila o epidemiji gripe, ki zavzema vedno večji obseg. O smrtnih žrtvah doslej ni bilo slišati, vendar pa se bolezen nevarno širi. Ponekod je obolelo na stotine ljudi in imajo zdravniki polne

roke dela. Zlasti razsaja gripa na Hrvaškem. Večja epidemija je v Varaždinu, Bjelovaru, Zagrebu, Čakovcu in Sarajevu. Zdravstvene oblasti so ukrenile vse potrebno, da se gripa omeji.

Vagon jajc za 3500 din

Pri zadnji železniški nesreči pri Blanci se je razbilo več vagonov tovornega vlaka, ki je bil natovoren z raznimi življenjskimi potrebščinami. Prevrnila sta se tudi dva vagona z jajci in koruzo. Jajca so se večji del razbila, koruza pa je bila raztresena daleč naokrog. Železniška uprava je v sporazumu z oškodovanimi razpisala licitacijo za razbita jajca in koruzo. Neki mesar je kupil vagon jajc za 3500 din. S kupčijo je zadovoljen, saj je našel med razbitimi jajci 12.000 komadov celih, za katere bo mnogo več dobil, kakor pa je plačal. Koruzo je kupil sevniški župan, ki jo bo razdelil med občane po 2 din za kg.

vanimi razpisala licitacijo za razbita jajca in koruzo. Neki mesar je kupil vagon jajc za 3500 din. S kupčijo je zadovoljen, saj je našel med razbitimi jajci 12.000 komadov celih, za katere bo mnogo več dobil, kakor pa je plačal. Koruzo je kupil sevniški župan, ki jo bo razdelil med občane po 2 din za kg.

Kokoši in svinje bolehajo

Na Murskem polju so se v zadnjem času močno razširili kokošja kuga in kokošje garje. Obe boleznii sta povzročili že ogromno škodo. Tudi svinje bolehajo za neko novo boleznijo. Postanejo nekam trde, mrtvo udne, kar silno ovira pri krmiljenju in pitanju. Po daljšem bolehanju svinje tudi poginejo.

Celje

c **Zlata nedelja in sveči večer.** Združene trgovce za mesto Celje obvešča vse svoje članstvo in kupujoče občinstvo, da bodo trgovine v območju celjske mestne občine v nedeljo, 22. decembra odprte od pol 8. zjutraj do pol 13. — Na sveči večer, 24. decembra pa morajo biti trgovine na debelo in njihove pisarne zaprte ves popoldan, ostale trgovine pa bodo zaprte od 17. dalje, medtem ko smejo trgovine z delikatesami obratovati do 19.

c **Potopisno predavanje „Z jadranske obale na vrhove Durmitorja“** bo drevi ob 20. v risalnici mešč. šole v Celju. Predavatelj g. prof. Viktor Petkovšek iz Maribora bo predaval 140 koloriranih diapozitivov, posnetke pokrajin in redkih planinskih cvetic, ki jih je posnel na letošnjem potovanju od sinje Adrije do vrhov Durmitorja. Predavanje bo pod okriljem Savinjske podružnice SPD.

c **Občni zbor Olepševalnega in tujsko-prometnega društva v Celju** bo v sredo, 18. dec., ob 20. v restavracijski dvorani hotela „Evropa“ z običajnim dnevnim redom. Obravnavala se bo tudi proslava 70 letnice društva.

c **Med pojo s pogreba** je padla 53 letna žena gozdarja Fani Pfefererjeva iz Celja in se nevarno poškodovala.

Divji

p **Repriza „Pokojnika“** bo v petek, 13. t. m., ob 20. v Mestnem gledališču. Premiera je odlično uspešna. Občinstvo je s pozornostjo in užitkom sledilo razpletu sodobne in resnične komedije.

* **Zvočni kino Pflaj** predvaja danes „Njeno poročno potovanje“.

* **Kino Royal** predvaja danes in jutri „Krvavi kapetan“.

Ljubljana

a **Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani** bo imelo občni zbor v torek, 17. t. m., ob 15. v knjižničnih prostorih Narodnega muzeja v Ljubljani (vhod z Bleiweisove ceste).

a **Občni zbor Delavske zbornice v Ljubljani** bo v nedeljo, 15. dec., ob 9. v dvorani Delavske zbornice.

Proslava 500 let. Gutenbergga

V soboto dne 14. decembra 1940 ob 20. uri v frančiškanski dvorani v Ljubljani / Odlični spored: zborovski in solopetje, recitacije, govor, glasba, dramski prikaz / Vabimo vso javnost, da obišče pomembno kulturno manjšino in kulturno prireditel / Vstopnina: sedeži po din 12, 10, 8, 6, stojšča 4

a **Izseljenska akademija** bo v nedeljo, 15. t. m. v veliki dvorani Uniona. Sodelovala bo mladina vseh ljubljanskih šol. Cisti dobiček je namenjen za izseljensko mladino.

a **Diplomirali so** na pravni fakulteti ljubljanske univerze gg. Fran Gašperič iz Pekla pri Trebojah, Vilibald Svetič iz Ljubljane, Vincenc Suhadolc iz Šujice pri Ljubljani, Gojmir Demšar iz Mokronoga in Martin Zalik iz Velike Poljane.

a **Vreme se je** v Ljubljani iz silnega mraza in goste megle naenkrat prevrglo v sneg. Zapadlo ga je precej in ker je padel na suho, bo najbrže obležal. Snega se najbolj vešele na Gorenjskem, ker se za božič obeta živahen razmah zimskega sporta. Že zdaj imajo hoteli v Kranjski gori najavljenih veliko gostov zlasti iz Zagreba in Beograda.

o **Odlikovanje zaslužnega šolnika.** Zredom sv. Save V. stopnje je bil odlikovan zaslužni šolski upravitelj ter znani javni in kulturni delavec g. Ceh Ivan od Male Nedelje.

o **Za doktorja vsega zdravilstva** je promoviral na zagrebški univerzi Edgar Herg iz Ormoža.

o **Novice pri TPD.** Upokojen je bil ravnatelj kočevskega rudnika inž. Lipužič, na njegovo mesto pa pride ravnatelj inž. Hamrla iz Rajhenburga. Vodstvo rajhenburškega rudnika prevzame obratovodja Dular. Obratovodja Mastnak iz Zagorja je premeščen k centrali TPD v Ljubljani v tehnično-študijski oddelek, njegovo mesto v Zagorju pa bo zasedel obratovodja Malovrh iz Trbovelj. Obratovodji postaneta inž. Kersnič na Tereziji in inž. Gostiša na separaciji v Trbovljah.

Dramatičen lov za vlomilci

Preteklo soboto so bili orožniki iz Križevec pozvani v Kokoriči, ker so ljudje našli v šupi spečega neznanega moškega. Ko so ga aretirali, so spoznali, da imajo v rokah nevarnega vlomilca, ki je imel pri sebi 7 vitrihrov in nekaj revolverse municije. Je baje neki pobegle kaznjene, in se drže v tajnosti radi preiskave. Okrog hiše, oziroma šupe, sta se potikala še dva moška, ki sta jadno skočila na kolesa, ko sta opazila orožnike. Pričel se je dramatični lov. Dva orožnika sta namreč takoj začela zasledovati pobegla, dočim si je tretji dal

Skrvnostno življenje INDIJE

z njenimi prastarimi verstvi in strašnimi daritvenimi obredi, bajno indijsko pokrajino z neizmernimi rekami, bohotnimi džunglami in sanjsko izgubljenimi ljudmi boste doživeli v novem romanu »Večernik«

Žena v džungli

ki prične izhajati v »Večerniku« že v **ponedeljek, 16. t. m.**

Roman riše na zanimiv in napet način družabno življenje Angležev v Indiji. V roman je vpletena zgodba evropske matere, ki se ji na zagoneten način izgubi v džungli njen otrok. Strahote pragozda, napor ekspedici, ki iščejo izgubljeno dekle, pravljica lepota indijskih noči, himalajski ledeniki. Podoba za podobo se bo vrstila pred vašimi očmi, ki se jim bo odprl popolnoma neznan svet večne, tajne Indije.

o **Diplomiral je** na juridični fakulteti Zalik Martin iz Velike Polane.

o **Avtomatsko telefonsko centralo** za vso Gorenjsko bodo uredili v najkrajšem času v okviru del iz posojila 115 milijonov din, ki ga je najelo ministrstvo za PTT za razne investicije.

o **Prvovrsten dogodek za Slov. Bistrico** bo koncert slovsanske glasbe v soboto in v nedeljo v posoj. dvorani, katerega pripravlja godalni odsek tuk. Sokola. Posamezne skladbe bo izvajal celotni orkester in solisti. Vodi g. Cuk Ivo, pri klavirju gđc. Goričan. Inž. Stepišnik nastopi s pevskega točkama. Predprodaja vstopnic v trgovini Korpnik. Pričetek točno ob 20. v soboto in ob pol 16. v nedeljo.

o **Da pospeši tujski promet,** je začelo graditi zdravilišče Slatina Radenci vodovod s sladko vodo, katero bodo sedaj črpali iz studencev ob Muri, ker so na Kapeli, kjer so jo iskali, našli mesto vode suho ogljikovo kislino. Doslej so uporabljali mesto navadne vode slatino, kar je posebna redkost. Istočasno gradijo z vodovodom v parku pred kavarno športni bazen (25x10x3 m), kjer se bo lahko bahavala mladina s kakanjev s skalalne deske.

o **Najdeno avtomobilsko dvigalo.** Naslovenjgoriški cesti je bilo najdeno avtomobilsko dvigalo. Lastnik naj se javi pri orožniški stanici pri Sv. Marjeti ob Pesnici ter predloži dokazilo lastništva.

o **210 kg težkega divjega merjasca** je ustrelil v gozdovih okrog Mokric mlad lovec iz tamkajšnje okolice.

o **Po dežel potuje** s starim avtomobilom sleparski agent in pobira naročnino za bombažaste nogavice, prte, brisače itd., ponuja pa v prodajo tudi manufakuro. Policija svari podeželane pred tem človekom.

n **Za 10 milijonov din davka** bi naj utajila tovarna usnja Davida Deutscha v Kuli. Kakor je doslej ugotovila preiskava, je tovarna vodila dvojno knjigovodstvo, in sicer pravo in lažno.

n **Ženski klub** si je ustanovilo zagrebško žensstvo v svrhu čim tesnejšega sodelovanja vseh družbenih slojev za dosego ženskih pravic.

n **V Bosni so tako veliki snežni zameti,** da je ves tovrni in osebni promet na cestah onemogočen. Ponekod je oviran tudi železniški promet.

n **Nad 50 novih šol** je bilo zadnje leto zgrajeno v Hrvaški. Inicijativo in sredstva za zidavo je dala banovina.

n **Naša plojba in operacije v Albaniji.** Zaradi operacij v Albaniji je ukinjen cel niz vodnih poti ter je znatno zastal promet v naših pristaniščih.

n **Epidemija gripe** se je začela širiti po Varaždinu in okolici.

n **„Triglav“ zavezil v ladjo.** Blizu Šibenika je zavezil parnik „Triglav“ pri manevriranju izpred pristanišča v neko natoovorjeno ribiško ladjo, ki se je potopila. Tričlanska posadka se je rešila.

n **Norec ubil norca.** Na duševnem oddelku šibeniške bolnišnice je umobolni mož napadel svojega prav tako bolnega tovariša in ga z leseno palico ubil.

n **Kolodvor v Slavonskem Brodu** bodo znatno povečali. Zgradili bodo nove tise in velik peron.

4 dni

bo božična številka Večernika v rokah bračcev • Oddajte vošči a, velike in male oglase

čimprej

Zanimivosti

Moderna 10 milijonska kitajska armada

Nemški, ameriški in ruski instruktorji so pomagali in pomagajo pri reorganizaciji nove, večmilijonske in najmodernejšo opremljene ter izvežbane armade

Zadnje dni je Japonska znova predlagala Kitajski oziroma njenemu maršalu Čankajškemu mirovne pogoje, katere pa

kitajski maršal ni sprejel, nasprotno, svet je skoraj presenetila njegova izjava, ki jo je izrekel po triletnem vojskovanju, da se bo vojskoval vse dotlej, dokler ne bo zadnji japonski vojak zapustil kitajskega ozemlja.

Človek se nehotе vpraša, kako je s kitajsko armado po tolikih letih prelivanja krvi, kateri so oni činitelji, ki dajejo maršalu vero do zmage. Stvarno ima Čankajškova armada danes v prvih borbenih črtah okoli 3 milijone vojaštva, od katerih ima polovica za sabo moderno vojaško šolo. Temelje nove najmodernejše vojaške šole so postavili v Kitajski nemški vojaški instruktorji, in sicer v prejšnjih letih; dajale pa so te instruktorje-oficirje nemške vojaške šole. Z

Klavirski koncert

brez klavirja

Ruski pianist Aleksander Brajlovski je na svoji koncertni turneji po Južni Ameriki doživel kaj zanimiva slučaja. V mestu Baranguilli v Kolumbiji je imel napovedan koncert. V mestnem gledališču, ki je bilo zasedeno do zadnjega kotička, ga je publika sprejela, čim se je pojavil na odru, z burnim aplavzom. Ko bi moral pričeti Brajlovski koncert, se je jel po odru ogledovati po klavirju. Razen nje samega ni bilo ničesar na odru. Publika je postajala nervozna ter jela žvižgati. Tudi za odrom so zaman iskali klavir. Slednjič je moral priti na oder gledališki upravnik ter sporočiti ogorčeni publiki, da je gledališka uprava enostavno pozabila poskrbeti za klavir. — Koncert je bil odgoden ter prirejen šele čez nekaj dni, toda ob skoraj praznem gledališču.

A. EDDISON:

Pustolovščine angleškega šilinga

(»Življenjska« zgodba angleškega srebrnika)

Rodil sem se na obronku visokega holma blizu male vasice v državi Peru. Z brodom sem odpotoval v Anglijo. Kmalu so mi slekli mojo indijansko obleko, me čistili in nacionalizirali s podobo kraljice Elizabete na eni in državnim grbom na drugi strani. Tako opremljen sem nenadoma začutil v sebi čudovito slo po pustolovščinah in neodoljivo željo, da obiščem vse kraje novega sveta, kamor sem bil prišel. Ljudje so mi pri tej nameri zelo pomagali. Tako naglo in pridno so me prekladali iz roke v roko, da sem po petih letih prepotoval vso Anglijo. V začetku šestega leta pa sem, gorje mi!, prišel v roke nekega nesrečnega, ki me je malomarno vrigel v železno skrinjo, kjer sem se sešel s petsto sebi enakih sužnjem. Edina naša uteha je bila v tem, da nas je možakar vsako jutro in vsak večer vzel iz skrinje in prešteval na svežem zraku.

Po večletni ječi smo nekega dne zaslišali, kako nekdo s kladivom razbija po naši skrinji. Bil je starčev dedič, ki nas je prišel osvoboditi, dočim je ležal starih na smrtni postelji. Še tisti dan nas je razdelil. Usoda mojih tovarišev mi ni znana. Mene pa so poslali v lekarno po zdravila. Lekarnar me je dal nabiralki zdravilnih zelišč, ta mesariju, mesar

njihovo pomočjo je zgradil maršal Čankajšek vojno akademijo Whang-Poo in današnjo centralno vojno akademijo.

Tudi sam maršal Čankajšek posveča skoraj ves prosti čas tej akademiji, saj kar najstrožje nadzira učni načrt vojne šole, ki daje letno okoli 3000 oficirjev. Akademija v Čengtufu je razdeljena na tri vojne skupine; v letalski skupini so ameriški instruktorji, v tankovski ruski.

Zadnjih 12 mesecev je zrasel v teh akademijah načrt o novi najmodernejši opremljeni in izučeni 10 milijonski kitaj-

ski armadi, in danes se že regrutirajo novi vojaki po tem načrtu. Tudi stara generaliteta je skoraj vsa izmenjana z mladimi častniškimi močmi, ki so se šolali na novih šolah.

V Kumingju in v nekoliko drugih kitajskih krajih pa so središča za izvežbanje mlajših kitajskih letalskih moči, katerih število se je do danes dvignilo že na dvatisoč. Poleg tega se pripravljata danes okoli 8000 vojakov za izvidnike, strelece in mornarje, med tem ko se na tisoče vojaštva uči za mehanike.

Maršal Göring na inspekcijskem potovanju ob Kanalu

Grška trgovska mornarica

Grki so znani kot odlični trgovci, spretni in podjetni. Njihova trgovska mornarica je razmeroma prav močna, četudi Grčija sama nima večjih ladjedelnic, ampak kupuje iz druge ali celo tretje roke trgovsko brodogradnjo. V začetku letošnjega leta je štela grška trgovska mornarica 541 brodov z nosilnostjo 1,668.859 ton. Od tega je 135 transportnih ladij s

177.932 ton tonaže, 69 potniških brodov s 54.807 tonami, 1 preoceanski parnik s 16.991 tonami, 22 parnikov za trgovino z Daljnimi vzhodom s 43.992 tonami, 19 ladij za lokalno plovo s 3.525 tonami in še 295 transportnih ladij z 1,369.612 tonami. Poleg tega imajo Grki še 124 parnikov, ki pa plujejo pod tujimi, večinoma ameriškiimi, zastavami.*

Ženska večina v Evropi polagoma pada

V Stokholmu je bila pred nedavnim objavljena zanimiva statistika o razmerju moških in ženskih v raznih evropskih državah in pokrajinah. Načeloma ugotavlja statistika, da tkz. ženska večina nepréstano pada. Največje razmerje med moškimi in ženskami je v vseh treh baltskih sovjetskih republikah, kjer pride v Letonski 1139 žensk na 1000 moških, v Estonski 1130 in v Litvi 1097. Tozadevna statistika sodi, da vlada podobno razmerje po vsej Rusiji. Glede razmerja v ostalih evropskih državah navaja statistika naslednje številke: na Portugalskem pride na 1000 moških 1096 žensk, v Angliji 1088, v Švici 1076, v Franciji 1071, na Poljskem 1069, v Češko-moravskem protektoratu 1062, v Italiji 1061, v Nemčiji 1058. Na koncu seznama sta Švedska s 1018 in Nizozem-

ska s 1013 ženami na 1000 moških. Sicer pa sta v Evropi samo dve državi, kjer so ženske v manjšini, in sicer v Bolgariji, kjer pride 990 žensk na 1000 moških in na Irskem 952.

„Dajte mi čašo petelinjega repa!“

Cocktail je angleška beseda in pomeni petelinov rep. Znano je, da pravimo »cocktail« mešanici alkoholnih pijač. Recepti za razne vrste cocktailov so tako rekoč tajnost raznih restavracij, gostinskih podjetij, zlasti barov. Onim, ki mešajo alkoholne pijače, pa pravimo »mixer«.

Seveda so ljudje že od nekdaj mešali razne vrste alkoholnih pijač in tem mešanici dajali najrazličnejša imena.

Leto dni nato, ko se je kralj vrnil na prestol, se je nekega dopoldneva ob zapuščenem zidu sprehajal vitez. Zagledal me je in veselo pobral. Odnese me je v gostilno, kjer je na moj račun kosil in pil na zdravje kralja.

Kmalu nato so me jeli ceniti bolj kot starino nego kot navaden denar.

Prešel bom brezpomembne dogodke, da vam lahko čim prej povem o svoji usodni katastrofi. Prišel sem v roke nekega umetnika. Ta mi se s škarjami iznakazil napis in robove ter me nekoliko zmanjšal, skratka me je tako nesramno obdelal, da se samemu sebi nisem zdel vreden počenega groša. Lahko se zamislite, v kakšni nepriliki sem se znašel, ves nakažen in poškodovan, brez oblike in lepote. Sram me je bilo pokazati glavo. Nekoliko me je potolažilo, ko sem videl, da so moji sovrstniki prav taki. Sredi te splošne nesreče, ki nas je doletela in ko smo že mislili, da je naša usoda končno veljavno zapečatenata in nepopravljiva, so nas skupno vrgli v talnico, odkoder smo se rodili svetlejši in lepši kot kdajkoli.

Že sem se veselil novih pustolovčin, toda prerajeno življenje se je zame začelo kaj poniževalno. Leto 1703 so me dali kot miloščino nekemu slepcu. Ampak še danes se mi zdi, da je bila to velikanska pomota. Oseba, ki me je dala, me je nepazljivo vrгла v klo-buk med čisto navadno grošel

Spomenik prodajalkam rib

V Kodanju so te dni odkrili kaj čuden spomenik. Na tkz. ribjem trgu je mestno poglavarstvo postavilo spomenik v znak priznanja ženam in dekletom, ki prodajajo ribe. Velik in lep spomenik iz granita predstavlja mlado prodajalko rib, izdelal pa ga je kipar Strajstup-Madsen. Ob odkritju bi moral imeti župan nagovor, ki pa mu nikakor ni šel prav izpod rok, kajti kodanjske prodajalke rib so znane radi svojega ostrega jezika. Toda župan je imel srečo, ko bi moral pričeti z govorom, je pobežnil močan sunek vetera in odkril spomenik. Tisočere na trgu zbrane prodajalke so prasnile v smeh in pričele burno ploskati. Župan pa si je tudi oddahnil, ker mu je veter prihranil govor.

Tihotapska afera v Leningradu

Sovjetska policija je v Leningradu aretirala hčerko bivšega draguljarja ruskega carja Nikolaja neko Marijo Kehli. Obtožena je bila, da je bila na čelu tajne organizacije, ki se je pečala s tihotapljenjem diamantov in podobnih dragocenosti. »Izvestja« poročajo, da je policija pri pregledu stanovanja Kehlijeve odkrila več kilogramov diamantov, dragocenih zlatih ur in zatega denarja v skupni vrednosti več milijonov rubljev. Vse te dragocenosti so bile pripravljene, da se pretihotapijo čez sovjetsko mejo. V zvezi s to afero je bilo aretiranih v Leningradu več sumljivih ljudi.

KOKOŠ Z MODRIMI JAJCI

V New Yorku je bila pred nedavnim velika živalska razstava, ki je privabila številne gledalce. Največjega zanimanja pa je bila na tej razstavi deležna neka kokoš, ki nosi modra jajca. Ta vrsta kokoši doslej v Evropi ni bila znana. Izhajala je iz Araukanasa, kjer jo domorodci gojijo že od pamtveka. Jajca te kokoši so prav taka kot jajca drugih kokoši, le modra so in nekoliko bolj podolgovata.

VDOVA OB ŽIVEM MOŽU

Vrhovno sodišče v New Yorku je pred nedavnim izdalo razsodbo, ki je menda edinstvena v pravni praksi. Po tej razsodbi se smatrajo ženo moža, ki je bil obsojen na petnajst ali še več letno ječo, kot navadno vdovo. Kot taka ima polno pravico, da brez ločitve zakona sklene zakon z drugim moškim. Tako imajo torej v Ameriki po ameriški pravni logiki vdove, čijih možje so še živi.

Skupno ime za vse te mešanice pa je nastalo šele leta 1776 v gostilni nekega O'Briana v nekem malem mestu ameriške zvezne države New York. V tej gostilni je bila nameščena kot natakarica neka Belsy, ki je znala izvrstno mešati likerje in alkoholne pijače. Francoski in ameriški oficirji, ki so kaj čisto zahajali v to gostilno, so alkoholnim mešanicam pravili »Belsyna mešanica«. Druga specialiteta O'Brianove gostilne pa so bili na ražnju pečeni petelini. Tiste dni, ko so imeli v gostilni pečene peteline, je Belsy postavila peresa iz petelinovega repa v čaše, v katerih je navadno servirala svojo »mešanico«. Nekega dne je neki francoski častnik naročil mešanico z naslednjimi besedami: »Dajte mi čašo petelinjega repa!« Odtlej so pričeli gostje zahtevati v gostilni mešanico z imenom »cocktail«, ki se je kmalu razširilo po vsej Ameriki, odkoder je nato prišlo tudi v Evropo.

Pepe: — Taka nesramnost!

Jakec: — Kaj vendar?

Pepe: — Pogled, luknja je premahnal!

Maribor

Draginjski dodatki delavcem državnih železnic

Pred kratkim so bili prejemi vseh rednih delavcev v delavnicah državnih železnic v Studencih pri Mariboru zaradi naraščajoče draginje povišani na ta način, da so se jim zvišali njihovi prejšnji osebni draginjski dodatki za 4 din dnevno. Tako bodo torej dobivali sedaj kvalificirani delavci na dan 10.40 din, polificirani 8.80 din, ostali delavci pa 8 din dnevno izrednih draginjskih dodatkov. To povišanje velja od 25. IX. 1940 ter se jim je pričela razlika konec novembra izplačevati.

Ta draginjski dodatek znaša 15—20 odstotno povišanje njihove plače od lanske jeseni. Draginja se je pa medtem povečala za precej več, povprečno za 2—3

krat toliko v odstotkih, kakor kažejo to indeksi cen Jugoslovanske strokovne zveze, mestne občine ljubljanske itd. Državne železnice so prevzele potemtakem nase le del izdatkov, ki so nastali delavcem zaradi narasle draginje pri nabavi najnujnejših potrebščin, drugi del pa je ostal delavcem samim. Vsaka stranka prenaša torej okoli polovico bremena. Tolikšen draginjski prispevek delavstvu malo izda, saj je večina že pred navalom draginje težko izhajala. Najhuje so prizadeti železniški delavci v kobilnicah in na progovni sekciji A, ki ne dobivajo premij na prištedeno delo (akord). Poleg tega pa je treba poudariti, da omenjeni draginjski prispevek ne velja za čas do-

pusta ali bolezn. In vendar bi bilo baš v slučaju bolezn potrebno, da bi se delavčevi prejemki zvišali, ker je jasno, da ima bolnik za svojo nego, zdravljenje in še med okrevanjem mnogo izdatkov, ki si jih zdrav človek lahko prihrani. Toda pri teh delavcih je stvar obratna. Kadar so bolni, prejema le 70% svoje čiste plače, torej nekako polovico tistih dohodkov, ki jih dobivajo, kadar so na delu. V kolikor zadene ta uredba event. simulantne, ki se potegujejo za plačan dopust, bi ji ne imel nihče nič oporekati, trdo pa zadene res bolne in izčrpane, ki se potrebni oddiha ter bi baš v tem času potrebovali tudi sredstva, da bi se čimpreje opomogli ter se vrnili na delo. -ker

Niti preiskave o zagrebškem umoru vodijo v Maribor

30. novembra so našli v njenem stanovanju v Zagrebu obešeno 30 letno Marijo Weissovo. Spočetka je izgledalo, da gre za samomor, tudi preiskava ni dala oblasti nikakih zadovoljivih rezultatov. Medtem pa so sodni izvedenci ugotovili, da je bila pokojnica najprej zadavljena, in šele nato obešena. Po starem principu, da je sumljiv tisti, ki utegne imeti na zločinu interes, so oblasti osumile moža pokojnice, narednika vodnika Gijuro Weissa. Začeli so podrobno preiskovati njegove odnose do pokojnice, ugotovljeno je bilo, da sta se dobro razumela. Ker je poleg tega Weiss dokazal svoj alibi, se je za enkrat otrese vsakega suma.

Pri zaslišanju prič pa so ugotovili na videz brezpomembno okolnost, da so kritičnega dne opazili v bližini Weissovega stanovanja neko mlajšo neznanko, ki je bila letos že večkrat v bližini hiše, v kateri je stanoval. Prav tako je vrgla čudno luč na vso zadevo okolnost, da je 15 letni raznašalec mleka slišal neki dan ropot v Weissovi kuhinji, čeprav je bil Weiss tedaj v službi, njegova žena pa izven Zagreba. Zaradi tega preiskovalni organi niso hoteli verjeti Weissovi izjavi, da je bila ženska, ki so jo kritičnega dne videli v bližini njegovega stanovanja, njegova sorodnica, kakor je on sam zatrjeval. Ponovno so ga klicali k zaslišanju.

Salonski vlak predsednika Turčije v Mariboru

Včeraj popoldne se je peljal skozi Maribor salonski vlak za predsednika Turčije Izmeta İnönüya, ki so ga izdelali v Nemčiji. Vlak se sestoji iz salonskega voza in lokomotive. Izvedeli smo, da bo dobila Turčija iz Nemčije v najkrajšem času še 30 lokomotiv.

Tovorni avto v avtobus

Tovorni avto je zavozil včeraj okoli 16. v mestni avtobus na Glavnem trgu. Šofer mestnih podjetij Ivan Regul je ustal vozi, ki je bilo namenjeno na Pobrežje, pred osrednjo postajo. Tik za njim je pripeljal z brzino okoli 25 km šofer pri »Zlatorogu« Franjo Turk s tovornim avtomobilom. Ker se je avtobus nenpričakovano ustavil, je potegnili zavoro, da bi se izognil trčenju. Zaradi poledice pa je zdrsel tovorni avto dalje. Sprednji odbijač tovornega avtomobila je poškodoval karoserijo na bočni strani avtobusa, tako da trpi občina škodo okoli 700 dinarjev.

»TRJE VAŠKI SVETNIKI« NA POBREŽJU

Agilna pobraška sokolska družina je priredila na obletnico Zedinjenja društveno proslavo z zaprisego novega članstva, zvečer pa je bila v nabito polni sokolski dvorani vprižorjena kmečka burka »Trije vaški svetniki«, ki je vsebinsko zelo duhovita ter polna situacijske komike. Igro je z režiral ter obenem igral župana Porento Vojko Cotič kot gost, pa tudi ostali igralci Milena Milkovičeva, Dana Požarijeva, Milena Štibiljeva, Zalka Kosova, Zinka Ulova, Nada Pečenkova, Jože Muršak, Ludvik Rojko, Milan Peroci, Jože Milkovič, Rudi Gerželj in Jože Kukovec, so mnogo pripomogli k temu, da je predstava vsestransko uspe-

Osumljenec je dalje časa uporno tajil, po večurnem zaslišanju pa je končno leklonil ter priznal, da je imel zveze z neko mlado ločenko iz Maribora, ki po njegovem mišljenju živi v našem mestu. Ona je baje zahtevala od Weissa, naj se loči od svoje žene ter se poroči z njo.

On je to stalno odklanjal, njegova znanka pa ni popustila ter ga je nadlegovala dalje, kakor je izjavil Weiss, ki pa odločno tajil, da bi bila njegova prijateljica kritičnega dne v njegovem stanovanju v Zagrebu. Ko je končno povedal osumljenec tudi še ime svoje znanke iz Maribora, je policijska oblast v Zagrebu intervenirala pri vojaški, da so Weissa začasno odvedli v vojaški preiskovalni zapor, organi zagrebške policije pa so odpotovali v Maribor, da na podlagi navedb najdejo tajinstveno neznanko.

Včeraj opoldne je prišel v Maribor višji uradnik zagrebške kriminalne policije dr. Mašera, da preišče, v koliko je Mariborčanka, ki jo je v preiskavi imenoval umorjenkin mož Gijuro Weiss, v zvezi z zločinom. Dr. Mašera je s pomočjo svojih organov prijel 28 letno uradnico M. iz neke tukajšnje tovarne in jo na predstojništvu mestne policije zaslišal. Kakor smo izvedeli, je zatrjevala alibi. Kljub temu so jo ponoči odpeljali v Zagreb, da jo bodo konfrontirali z osumljenecem.

la. Občinstvo se je nasmejalo do solz, mestoma je prišlo do aplavza pri odprti sceni. Tudi scenerija je bila kar najskrbnejše izbrana. Režiser Vojko Cotič, ki je prejel v znak priznanja lep lovorjev venec, je s tem ponovno dokazal svojo sposobnost, pa tudi v svoji vlogi je bil prepričevalen ter bi lahko nastopil tudi na kakem večjem odru. Tudi o celi sokolski diletantski družini na Pobrežju je treba reči, da spada med najboljše v mariborski okolici. Igro so na željo občinstva še ponovili.

m. Praktični učiteljski izpiti pred komisijo za praktične učiteljske izpite v Mariboru se bodo začeli dne 6. febr. 1941. G. učiteljski pripravniki(ce), ki nameravajo opravljati izpit v februarju, naj vložijo prošnje še pred božičem, da bodo te pravočasno prispele h komisiji v Maribor.

m. Proforska samopomoč bo imela svoj občni zbor v nedeljo, 15. decembra, v posvetovalnici klasične gimnazije.

m. Carinski dohodki mariborske carinarnice v novembru so znašali 9 milijonov 940.618.75 din, od česar odpade na uvoz 9.356.921 din, na izvoz pa 574.697.75 din. Depoziti znašajo 270.409 din.

m. Otroci stopijo na oder: Predstava Golijeve otroške igre »Petčkove poslednje sanje«, ki jo bodo uprizorile učenke I. dekliske meščanske šole za božič v Nar. gledališču, je namenjena v prid revnejšim učenkam, ki se hranijo v šolski kuhinji.

m. Denarnico z 48 dinarji, ključi in kino vstopnico je našla trgovska pomočnica Ivanka Beribak v Grajskem kinu.

m. Združenje mesarjev in klobasničarjev je darovalo CMD 100 —din namesto venca na grob pok. Izidorju Copetiju.

m. Pri smučanju si je poškodoval nogo Emil Goričan, sin krojaškega mojstra iz Sv. Lovrenca na Pohorju.

m. Svojo ukradeno suknjo je našel v neki starinarni hlapec Pavel Virant, o tatvini smo že poročali. Prodajalka je trdila, da jo je kupil njen sin prejšnji dan od nekega nemške govorečega neznanca, ki je izjavil, da je bil izgnan iz sosednje države ter da je namenjen v Celje.

m. 1000 dinarjev vredno kopalno kad iz litega železa, težko 160 kg, so odnesli neznan tatovi blagajniku Francu Rebercu od njegove stavbe v Poštelski ulici.

Božična darila

lepa in cenena, za otroke ter odrasle dobite v knjigarni in papirnici

TISKOVNE Cankarjeva ul. 1

Albumi, slikavice, knjige, pisarniške potreščine, nalivna peresa, avtomatični svinčniki, mape itd.

m. Za nakup zimskega perila je sladolekar Ramo Lumbič prejel od graničarja Fufana Sadikoviča v splošni bolnišnici 500 din, nato pa ga ni bilo več na izpregled.

m. Smaragdni kamen iz svojega prstana je izgubila pred tedni v Mariboru Beograjčanka Mara Savičeva. Kamen ceni na 10.000—15.000 din.

m. Zaradi onemoglosti se je zgrudila pred osrednjo avtobusno postajo na Glavnem trgu 82letna preužitkarica Marija Janžekovičeva s Pobrežja.

m. Moško kolo z evid. št. 2-198290 so našli na Grajskem trgu.

* TRPEZNE DOKOLENKE za fante in moške v veliki izbiri pri MIRKU BREČKU, Maribor, Aleksandrova 23.

m. Štirje neznanci so napadli v Studencih nezaposlenega delavca Radovana Rajiča, ko je iskal stanovanje. Bil je precej vinjen. Poneje ga je našel v Splavarskem prehodu na tih stražnik. Pri napadu ga je nekdo sunil z nožem v uho, zaradi krvavenja je iskal pomoči na rešilnem oddelku.

m. Zaradi kaljenja nočnega miru so prišli na Koroški cesti nekega Studenčana, ki je imel še to smolo, da so pri telesni preiskavi našli pri njem nežigosan užigalnik.

„I. božični »Večernikov« šahovski turnir“

Sinoči se je turnir nadaljeval z 2. kolo. Prva sta končala Vidovič in Babič. Slednji je po nekoliko zamenjanih potezah prišel do močne holandske obrambe, ki se je ob Vidovičevi nepazljivosti spremenila v izgleden napad na kraljevo krilo. Prav hudomušno je bilo videti, kako je Babič „konzerviral“ nasprotnikovega belega lovca na h1, ki do konca igre ni več prišel do besede. V končnici je Babič z lahkoto zmagal. — Marvln in Mišura sta zaigrala Siciljanko. Mišura je v zmajski varianti, prišel kaj kmalu do precejšnje pozicijske prednosti ter jel pritiskati z lahкими figurami v nasprotnikov tabor. Navidez se je Marvln rešil najhujšega ter celo sam poskusil z napadom. V zaključni fazi pa se je pokazalo, da je Mišurina pozicija nadmočna, kar je seveda prineslo Mišuri celo točko. — Prav zanimiva je bila Siciljanka Kuster—prof. Stupanj. Slednji si je izbral neko staro varianto ter bil v prvi fazi igre navidez v nekoliko stisnjeni poziciji. Kasneje pa je prof. Stupanj z lepim manevrom zasedel usodno diagonalo h1—a8, na kateri je

m. Opozarjamo na nocojšnji plesni večer, ki ga priredita prvaka ljubljanskega baleta, Moharjeva in Pilato s sodelovanjem kapelnika Dr. Svare pri klavirju.

* Sokol Maribor II. Pobrežje priredi II. naraščajočo akademijo 15. dec., ob 19. Po akademiji družabni večer. Vljudno vabljeni. Zdravo!

* Proforska samopomoč ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 15. t. m., ob pol 11. uri v posvetovalnici drž. klas. gimnazije. Na dnevnem redu je tudi sprememba pravil.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«.

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 7. do vključno 13. decembra lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01, in lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova c. 1, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Četrtek, 12. dec., ob 20. »Plesni večer Moharjeva in Pilato«, člana ljubljanskega baleta. Red C.

Petek, 13. dec.: zaprto.

Sobota, 14. dec., ob 20.: »Ples v maskah«. Premiera. Gostovanje gđ. Vere Majdičeve.

Baletni večer v gledališču. V četrtek, 12. t. m., ob 20. nastopita prvaka baletnega ansambla ljubljanske opere, primabalerina Erna Moharjeva in tudi v Beogradu in na večjih inozemskih odrih priznani plesalec Boris Pilato. Moharjeva je Mariborčanom že znana tudi iz njenega zelo simpatično sprejete nastopa ob priliki lanskega gostovanja baletnega ansambla ljubljanske opere. Spored je zelo izbran in bo obiskovalcem pri biljetarjih na razpolago. Da se omogoči obisk čim širšim slojem, veljajo dramske cene. Ta večer velja tudi za abonente reda C.

Amelijo v operi »Ples v maskah« poje tudi tokrat gđ. Vera Majdičeva. Tudi sicer je zasedba ostala neizpremenjena. Pred sobotno predstavo govori g. prof. Milan Pugalj o pomenu skladatelja Verdija, čigar 40 letnico smrti se bo januarja spomnil ves kulturni svet.

Kino

* Grajski kino. Danes prekrasen film »Sončni vzhod«. Film katerega mora vsak do videti. Kupite vstopnice v predprodaji.

* Esplanade kino. Največje ameriško filmsko delo »Deževje prihaja«. Triumf filmske tehnike, film mistične Indije, lepote, bogastva in razkošja. Tyrone Power, Myrna Loy.

* Union kino. Do vključno četrta »Barnabe« največja humoreska z znamenitim Fernandelom v glavni vlogi. Salve smeha.

Radio

KAJ VAM PRIPOROČAMO ZA JUTRI

Petek, 13. decembra

Ljubljana: 11. šolska ura; 12. slovenske pesmi; 13.02 koncert Ro; 14.10 tujsko prometni pregled (Pohorje — zimski raj); 18.40 ženska ura; 19.50 nevarnosti v planinah; 20. ura skladatelja Jereba; 21. koncert Ro; 22.15 plošče za oddih. — Beograd: 20.15 simfonični koncert; 22. violinski koncert. — Bratislava: 18.40 zabavni koncert; 19.45 koncert Ro. — Praha: 15. koncert vojaške godbe, 16.25 koncert Ro; 18.20 večerni koncert. — Sofia: 18. narodna gl.; 19. lahka gl.; 19.50 Puccinijeva opera »Tosca«; 22. plesna gl. — Beromünster: 20. Saint Saens »Samson in Dalila«. — Budimpešta: 15.20 lahka gl.; 17.15 klavirski koncert; 19.35 simfonični koncert filharmonije. — Bukarešta: 19.30 Massenet »Manon Lescaut«. — Sotens: 18.15 jazz; 20. valčekova ura; 21.20 koncert na dveh klavirjih. — Toulouse: 15.45 plesna gl.; 16.15 lahka gl.; 18. plesna glasba.

Kuster tudi zares »izkravel«, ko je moral tik pred matom položiti orožje. — Certalič je kot beli poskusil v španski partiji proti Lobkovu Yatesov napad, ki pa je končal sila nepodjetno. Lobkov se je izvlekel iz težav, zasedel z obema stolpoma važno g linijo in usoda Certaličeve armade je verjetno že visela na nitki. Toda nekaj sreče mora imeti vsak človek, si je mislil Certalič, ko je vesel pospravil vsaj pol točke. — Precej dramatična je bila angleška partija Gerželj—Knehtl. Po ogorčeni borbi za središče je Gerželj poskusil z napadom na osamljeno nasprotnikovo kraljevo krilo. Knehtlu je jedva uspelo, da se je rešil najhujšega, pri čemer je izgubil kmeta. Nato sta partnerja zavila v zelo komplicirano končnico, v kateri je imel Gerželj nekaj prednosti, ki pa bi verjetno za zmago jedva zadostovala. Zato sta se igralca raje miroljubno pobotala za remis. — Kukovec je v holandski obrambi že zgodaj ugrabil Marottiju kmeta ter si pridobil nekaj pozicijske prednosti. V zelo nejasnem položaju je bila partija slednjič prekinjena. Kukovec ima izglede na zmago. — Prihodnje kolo v petek ob 20., ko se srečajo naslednji pari: Knehtl—Certalič, Babič—Gerželj, Marotti—Vidovič, Stupanj—Kukovec, Mišura—Kuster, Lobkov—Marvln.

137. Stefljanka

Beli: Kuster Crni: Stupanj
1. e4, e5 2. f4, Sc6 3. Sf3, e6 4. Lb5, a6
5. Lxc6, dxc6 6. 0-0, Sf6 7. De2, Le7 8.
e3, 0-0 9. d4, exd4 10. Sxd4, e5 11. Sf3, De7
12. e5, Sd5 13. e4, Sb4 14. Sc3, b6 15. Le3,
Lb7 16. Td1, Td8 17. a3, Sc6 18. Txd8,
Txd8 19. Td1, Sa5 20. Txd8+, Dxd8 21.
Sd2, Da8 22. g4, De8 23. Lf2, Dc6 24. Se4,
b5 25. exb5, axb5 26. Le3, Se4 27. Sxc4,
Dxe4 in beli preda.

★
Bliza se »Zlata nedelja«

Trgovci oglašujte v »Večerniku«.

Velike in male oglase sprejemamo do petka pol 7. ure zvečer

„Roka ruku mi je, a obraz obadvije“

Da je ovo znak kakvoće, to već nikom taina nije!

Spori

s Izrečni občni zbor SZSZ bo 5. januarja 1941 ob 9. dopoldne v mestni posve-tovalnici na Jesenicah. Na dnevnem redu je poročilo verifikacijskega odbora ter odobritev pravilnikov in poslovnikov.

s Seje Kolesarske podzveze v petek, 13. decembra radi odsotnosti predsednika ne bo.

s Finalne igre za klubsko prvenstvo SK Železnice v namiznem tenisu prično v četrtek, 12. t. m.

s Pravila Slovenske teniške zveze, ki ima svoj sedež v Mariboru, so bila od MZFN potrjena.

s Metodni smuški tečaj bo priredila trboveljska podružnica SPD od 2.—6. januarja 1941 pod vodstvom smuških učiteljev Gorupja in Sichelja. Prijave sprejema trboveljska podružnica SPD. Vsa

oskrbnina bo znašala 300 din za osebo, ki pa se bo primerno znižala, ako bodo prireditelji našli na pristojnih mestih dovolj razumevanja in podpore.

BOLEZNI IN UMRLJIVOST V ZAGREBU

Pretekli mesec je zagrebška zdravstvena kronika zabeležila 46 primerov škrlatice, 17 obolenj za difterijo in 22 primerov trebušnega legarja. Vsa ta obolenja se že nekaj časa epidemično pojavljajo v raznih mestnih okrajih. Umrljivost v Zagrebu je precej velika, saj je v desetih dneh umrlo 60 oseb. Veliko žrtev med Zagrebčani zahteva rak.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 din najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.— Družbe preklic dopisovanja in ženitovniški oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.— Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.— Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za te vozlati v ojsmu skupaj s naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.— Za vse oismene odgovore glede malih oglasov se mora orložitú znamka za 3 din.

KAM, KJE?

GOSTILNA BARIČ
Tezno. V soboto in nedeljo prvovrstne domače koline. Vesela zabava. Se priporočam. 20965-1

SLUŽBO DOBI

FRIZERKA
se sprejme za stalno pomoč. Salon Drljevič, Valvazorjeva ul. 30. 20993-2

STANOVANJE ODDA

Oddam **SOBO in KUHINJO** s pritlikinami. Dalmatinska ulica 24. 20995-5

S 1. jan. se odda

TRISOBNO STANOVANJE sončna lega. Vprašati: Wil-denrainerjeva ul. 17. I. nadstropje. 20973-5

Lepo sončno **TRISOBNO STANOVANJE** parketirano, s kopalnico, se 1. januarja odda. Aljaževa ulica 4. 20992-5

Lepo **SONČNO STANOVANJE** se odda. Nova vas, Zelena ulica 9. 20987-5

Spomnite se CMD!

STANOVANJE IŠČE

TRICLANSKA RODBINA potrebuje s 1. jan. 1941 sobo in kuhinjo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Melje« 20985-6

SOBO ODDA

Sprejem **DVA MIRNA GOSPODA** takoj na stanovanje. Tam se tudi odda s 1. jan 1941 soba s štedilnikom. Mesarski vrehod 5-I. 20980-8

OBRT - TRGOVINA

»KERAMIKA.«
Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno jastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor. Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

TRGOVCI!
Dokler je še zaloga, založite se s celimi orehi in medom. Dobite v Medarni, Ljubljana. Židovska ulica 6. 2553-73

JAICA SUROVO MASLO. fižol. Česen dobite tedensko in prevzimate v trgovini Slavko Senčar, Mala Nedelja. Telefon št. 1. 20839-13

POSESI

SONČNA PARCELA v centru mesta se ugodno proda. Pismene ponudbe pod »Priložnost« na ogl. odd. »Večernika«. 20953-11

ENODRUŽINSKA HIŠICA z velikim vrtom v Zg. Radvanju se odda v našem upoko-jencu ali zakonskemu paru brez otrok. Vprašati Kovačič Roza, Maribor. Vetrinjska 18, dvorišče. 20990-11

V našem se vzame **ENODRUŽINSKA HIŠICA** z vrtom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Januar 41«. 20986-11

STROJI

Prodam poceni dobro ohranjen ženski

SIVALNI STROJ Singer. Vodnikov trg 5-I. 20979-14

POHIŠTVO-OPREMA

SPALNICA Kompletno spalnico iz trdega lesa ugodno prodam. Ogle-dati pri »Eška«, mizarstvo, Franciškanska 12. 20996-17

KOMPLETNO OPRAVO za trgovino, špecerijo in galanterijo prodam ugodno. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 20984-17

ŠTEDILNIK malo rabljen, se proda. Krekova ulica 2. 20981-17

ZENSKI KOTIČEK

GOSPODINJE! Domači sadni kruh in kekse dobite po zmerni ceni in najboljši kvaliteti v pekarni Rakusa, Koroška cesta 24. Sprejemamo naročila za bo-žični mlečni kruh. 20994-18

Kdor hoče imeti za nizko ce-no močne

ČEVLJE ki ne propuščajo vode, naj pošlje svoj naslov na ogl. odd. »Večernika« pod »Obu-valo«. 20997-18

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT Maribor. Vetrinjska ul. 30 Ljubljana. Prašernova ul. 44

HALO!

Naznanjam vsem cenjenim čitalcem, da sem dobil novo zalogo vseh vrst preprog-kakor tudi druga ročna dela. Zamenjam tudi za stare obliko. Cene nizke. Se priporoča Franjo Tomčešin trgovina pretrog. Glavni trg 26. 20849-18

HALO!

ZIVALI

Prodam leto staro čistokrvno **BERNHARDINKO** dobro čuvarico. Cena 300 din Trafenik, Gosposka ulica 26. 20983-24

RAZNO

LOVSKA PUSKA

dvocevka, petelinovka, Cal. 16, dobro ohranjena, poceni naprodaj. Gregorčičeva 4-I, desno, tel 23-49. 20989-28

Priložnostni nakup 3 tovorni avtomobil

2-, 3- in 5-tonski, predelani na pogon z ogljem, v odličnem stanju, zelo poceni naprodaj. Generator-delavnica, Ljubljana, Tyrševa 13.

Iščemo samostojne tkalce in tkalke za revolver in listovke. Prednost imajo izurjeni za svilo. Ponudbe s podrobno navedbo dose-danjega službovanja poslati na

„Roteks“ d. d., tvornica Maribor

(preje tekstilna industrija Marko Rosner).

Dobrega orodničarja

in vajenca sprejme

„SOFRA“

Maribor, Gregorčičeva ulica 24

Vsak petek se dobe žive sladkovodne ribe na trgu

DNEVNO 1. Lah pale v trgovini

Pozor!

Gosposka 2 preje F. Greiner

Prodaja v Mariboru

V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Vsem, ki so spremili našega nadvse ljubljenega, tragično preminulega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Josipa Koritnika

strojevodjo drž. železnic

na njegovi zadnji poti, najiskrenejša zahvala. Pred vsem se zahvalujemo g. Marohu iz Sevnice za ves trud in požrtvovalnost ob njegovi smrti, pevskim društvom, godbi Schönherr ter obema govornikoma ob grobu.

Zalujoče rodbine: Koritnik, Kosi in ostalo sorodstvo.

Nova damska kapela

v nedeljo, 15. decembra v restavraciji

Liutomer Štibler

Avtomobilisti, pozor!

BENCIN

je drag in trajna skrb, zato si pustite predelati Vaš tovorni ali osebni avto ali stabilni motor za pogon z ogljem. Napravi Vam najboljše Specialna delavnica za plinske generatorje Ljubljana, Tyrševa cesta 13